

SLOVENSKI

Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje Slovenski poročevalac - Direktorji: Rudi Janžura - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Za tisk odgovarja Franc Plevel - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 3, telefon št. 23-522 do 23-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 511, telefon št. 23-522 do 23-526 - Oglasi: Ljubljana, Katedralna ulica št. 6, telefon št. 21-835, za ljubljanske naročnike št. 20-463 za sunanje št. 21-832 - Poštni predal št. 29 - Tek. r. 60-KB s 2-367 - Mesečna naročnina 200 din

Poročevalac

REZULTATI GRŠKIH VOLITEV

Deljena zmaga

Po dosedanjih podatkih je demokratska zveza dobila več glasov kot vladna radikalna unija, kljub temu pa manj poslanskih mest, kar je posledica večinskega volilnega sistema

Atene, 20. febr. (Tanjug) Po delnih uradnih rezultatih parlamentarnih volitev, ki so bile večeraj v Grčiji, je od 8.156.494 preštetih glasov dobila demokratska zveza (koalicija strank sredine in levice) 1.641.861 glasov. Vlada radikalna unija je dobila 1.415.958 glasov, ostale stranke in neodvisni kandidati pa okoli 100.000 glasov.

Čeprav je dobila demokratska zveza več glasov, pa kaže, da si ni zagotovila tudi večjega števila poslancev v novi skupščini. Po izjavi predstavnika notranje ministrstva je trenutno odnos 151:149 poslancev v korist radikalne unije. Predstavnik pa

Veleposlanik Darko Černež v Beogradu

Beograd, 20. febr. Jugoslovanski veleposlanik v Italiji dr. Darko Černež je prispel danes iz Rima v Beograd na običajno posvetovanje.

Stebri koalicijske se majoje

Düsseldorf, 20. febr. (AFP) V Severni Reni - Westfaliji je danes padla vlada krščanske demokracije Karla Arnolda. Vlado so vrgli svobodni demokrati, enajzmed dosedanjih koalicijskih strank, v zvezi s socialnimi demokrati in katoliško stranko centra, ker niso bili zadovoljni z njeno politiko. V glasovanju o zaupnici je za vlado glasovalo 96 poslancev, proti pa 102. Novi predsednik vlade bo socialni demokrat Friez Steinhoff.

Vse gre narobe

Gaitskellova kritika vladnih ukrepov proti inflaciji - Obsodil je znižanje državnih investicij

London, 20. febr. (Reuter) Vodja britanske laburistične stranke in parlamentarne opozicije Hugh Gaitskell je danes grajal nove vladne ukrepe proti inflaciji. Dejal je, da bi z izvajanjem teh ukrepov zadoštil proizvodnjo

Sporazum med vlado in opozicijo mogoč

Kiel, 20. febr. (AFP) Podpredsednik zahodnonemškega parlamentarnega odbora za obrambo, socialni demokrat Fritz Erler je izjavil, da utegneta vladna koalicijska in socialna demokratska opozicija skleniti sporazum o amandmajih k ustavi, ki so nujno potrebni za sprejetje nove vojaške zakonodaje. Govoreč o razgovorih, ki se bodo o tem vprašanju začeli danes med zastopniki vlade in opozicije, je Erler dejal, da se ni soglasja glede pristojnosti parlamentarnega odbora za obrambo, imenovanje parlamentarnega predstavnika pri vojski in pravice parlamenta, da izrazi nezaupanje ministru obrambe. Vladni predlog zakona o notranji organizaciji zahodnonemške vojske je imenoval »zelo pameten«.

Neprehodne ceste

Poročilo uprave za ceste LRS o prevoznosti cest I. in II. reda s motornimi vozili po stanju dne 20. II. 1958 ob 10. uri.

Vse ceste I. in II. reda so prevozne za vsa motorna vozila, razen naslednjih prelazov in cestnih odsekov, ki jih pozimi ne orjejo: Prelaz: Ljubelj, Predil in Vršič, cestni odseki: Soštanj-Sentvid - Crna, Ziri-Sp. Idrija, Cerni vrh - Col, Kalce-Hrušica-Col. Uprava za ceste LRS objavlja podrobne podatke vsak dan pri »Putniku«, Ljubljana, pr. informacijski službi PTT-Ljubljana, tel. št. 08 in po Radiu Ljubljana. Ostale informacije pri Upravi za ceste LRS, Ljubljana, Beethovnova 10, telefon št. 21-088.

Elektrogospodarska skupnost Slovenije

Poročilo o stanju dotoka na reki in indeks proizvodnje za 19. februar 1958. Srednji dnevni dotok v kubnih metrih na sekundo: Drava - Dravograd 85 (lani 186), Sava - Moste 67 (lani 15,3), Sava - Medvođe 69,1 (lani 19,8), Soča - Doblar 21,1 (lani 282,9). Indeks proizvodnje hidroelektrarn v primerjavi s 1955. letom 71,1.

VERE

Vremenska napoved za torek: Delno oblačno, v vzhodni Sloveniji precej oblačno vreme. Temperatura ponoči med -10 in -15, na Prešernovem okoli -4. Šez dan od 0 do +2 na Primorskem do 30 stopinj C. Zjutraj po kotlinskih delih.

Predsednik republike Bulganjinu

Beograd, 20. febr. Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku ministrskega sveta ZSSR M. A. Bulganjinu brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za izjavo sozolja ob elementarni nesreči v Makedoniji. Brzojavka se glasi: »Zelo sem ginen ob globokem razumevanju in izjavi sozolja, ki ste jo v imenu sovjetske vlade poslali vladi FLRJ zaradi smrti naših državljanov in škoda, ki jo je v Makedoniji povzročila elementarna neizgoda. Prosim vas v imenu zveznega izvršnega sveta, da sprejmete našo najiskrenejšo zahvalo.«

Predsednik republike Naserju

Beograd, 20. febr. Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku egiptovske vlade Gamalul Naserju ob izjavi sozolja zaradi nesreče v Makedoniji naslednjo brzojavko: »Iskreno me je ganila izjava sozolja, ki ste nam jo poslali ob hudi nesreči v Makedoniji in se vam v imenu narodov Jugoslavije in v svojem osebnem imenu najtopleje zahvaljujem.«

Že tretjič: ne

Zahodnonemška vlada noče slišati ničesar o prispevku za vzdrževanje zavezniških čet

Bonn, 20. febr. (AFP) Uradni zastopnik bomske vlade je danes izjavil na tiskovni konferenci, da na pariških razgovorih ne bodo govorili samo o Posarju, pač pa o vrsti gospodarskih in kulturnih problemov.

Ob začetku tiskovne konference je zahodnonemški minister za finance prebral izjavo, v kateri obtožuje neko ameriško agencijo, »da hoče napraviti razdor v vladnih krogih«. S tem je napadel poročilo te agencije o finančnem prispevku Zahodne Nemčije za vzdrževanje zavezniških čet na njenem ozemlju. Zastopnik zahodnonemške vlade je odločno zavrnil, da se bo Zahodna Nemčija sporazumela s Francijo, Veliko Britanijo in ZDA glede finančnega prispevka za vzdrževanje zavezniških čet. Tako so v Bonnu že tretjič uradno odklonili nadaljnje obveznosti v ta namen. Bomska vlada se ni odgovorila na note, ki so jih poslale zahodnonemski, v katerih navajajo, da bi Zahodna Nemčija, ker njeno oboroževanje še ni v polnem zamahu, lahko nosila del stroškov za vzdrževanje zavezniških čet.

Zahodnonemška vlada je svojčas privolila, da bo v prvem

letu po ukinitvi okupacijskega statuta dala v ta namen 750 milijonov dolarjev in da se bo glede nadaljnjega vzdrževanja zavezniških čet dogovorila s Francijo, ZDA in Veliko Britanijo.

O sanitarni inšpekcijski službi

Je razpravljal republiški svet za zdravstvo in socialno politiko na svoji včerajšnji seji

Sanitarna inšpekcijska služba je zelo obsežno področje zdravstva, ki bi jo moral po pravih likih opravljati zdravniki, ki so se razen splošne medicinske izobrazbe izpopolnili tudi v preventivi. Takih zdravnikov pa imamo v Sloveniji le nekaj in se pretežno vsi zdravniki ukvarjajo le s kurativno. Zato nosijo vse breme sanitarne službe najčešče sanitarni tehniki, ki jih pa tudi primanjkuje in ki spričo tolikih problemov sami ne zmorejo vsega dela. Pri tem je treba poudariti, da ne gre samo za pomanjkanje sanitarnih inšpektorjev in tehnikov, temveč tudi za učinkovite zakonske ukrepe in dosledno izvedeno odgovornost za kršenje teh predpisov.

Da je v sanitarni službi občutno pomanjkanje kadra, je več vzrokov. Šola za sanitarne tehnike v Ljubljani zaradi pretesnih in neprimernih prostorov še vedno ne more povečati svoje kapacitete, čeprav je zanimanje za vpis v to šolo veliko.

Bebler pri Molletu

Pariz, 20. febr. (AFP) Predsednik francoske vlade Guy Mollet je sprejel danes dopolne jugoslovanske veleposlanika v Franciji dr. Aleša Beblerja.

DELO KONGRESA KP SZ

Napoved novih ukrepov

Vorošilov je omenil, da pripravljajo odpoklic volilnih predstavnikov in nov kazenski zakonik - Sekretar tatarske oblasti Muratov pa je dejal, da se čuti sedaj novo, sveže življenje

Moskva, 20. febr. (Tanjug) Pod predsedstvom Jasnova je 20. kongres komunistične partije Sovjetske zveze nadaljeval diskusijo o poročilu Hruščeva in mandatne komisije. Med drugimi sta govorila tudi predsednik Vrhovnega sovjeta ZSSR in član prezidija CK KP Vorošilov in književnik Solohov.

Vorošilov je v svojem govoru poudaril pomen kolektivnega vodstva in kot vsi člani prezidija CK KP, ki so govorili doslej, obsodil čaščenje osebnosti. Dejal je, da pripravljajo zakon o odpoklicu volilnih predstavnikov in nov kazenski zakonik in da bo v kratkem ustanovljena ekonomska koordinacijska komisija v okviru Vrhovnega sovjeta, o kateri je v svojem referatu govoril tudi Hruščev. Vorošilov se je dotaknil tudi vzgoje mladine in rekel, da bi se moral KOMSOMOL resneje posvetiti temu, ker je vojna pustila na mladini posledice. Komčno je govoril o delu sindikatov, rekoč, da so sedaj, v obdobju naglega razvoja gospodarstva, narasli tudi izdatki sindikatov. Med ukrepi Sovjetske zveze na mednarodnem področju je Vorošilov omenil tudi normalizacijo zvez s Jugoslavijo.

Nova gledišča v ZDA

Javnost zahteva spremembo ameriške zunanje politike - Pričakujejo, da odgovor na drugo Bulganinovo pismo ne bo izrecno odklonilen

Washington, 20. febr. (Tanjug) V ameriški politični javnosti čedalje bolj dozoreva prepričanje, da stoji ZDA pred resno spremembo temeljev zunanje politične dejavnosti, ki so bili postavljeni še za Trumana v dobi hladne vojne. Nova smer, ki se je drži Sovjetska zveza na zunanje političnem področju že leto dni, in načela, ki jih je našel Hruščev na 20. kongresu, se zde tu še redko komu »manevra«. Mnogi vidijo v tem dejstvo, da sovjetski vodilni ljudje sedaj govorijo »precej zboljšane položaja« v svetu. Ugledni časopisi in posamezniki zahtevajo, da se uradno ameriško stališče hitreje prilagodi novemu položaju.

Sto in sto znanih javnih delavcev in drugih osebnosti predlaga v odprtih pismih kongresu

Nizozemsko-indonezijski sporazumi odpovedani

Džakarta, 20. febr. (Reuter) Vlada Indonezije je danes sporočila, da namerava odpovedati gospodarske in finančne sporazume, ki jih je leta 1949 na haki konferenci sklenila z Nizozemsko. Indonezijski minister za informacije Sutan Makmur je dejal, da bo ta teden parlamentu predložil zakon o razveljavitvi omenjenih sporazumov. Sporazumi so bili sklenjeni istočasno kot unija med Nizozemsko in Indonezijo, ki jo je Indonezija razveljavila 14. februarja po neuspelih ženevskih razgovorih.

in vladi, naj bi sklenila dolgo-ročne dvostranske sporazume, pomoči nerazvitim državam, zvišala podporo specializiranim agencijam OZN in pripravila nov načrt o razorožitvi, ki bi »omogočil stvarne razgovore«. Mnogi časopisi se razvijajo za zboljšanje zvez z Indijo in rešeno jemišje nezadovoljstvo indijske vlade zaradi Dullesove izjave o Goi.

Glavni washingtonski časopisi, predvsem »Washington Post« in »New York Times« menijo, da načrt o letalskem snameanju vojaških objektov ne daje možnosti za stvarne razgovore o razorožitvi. Sodijo, da utegne nespretno izveden ukrep, z baloni nad sovjetskim ozemljem prav lahko diskreditirati Eisenhowerjev načrt o »legitemnem vohanstvu«, izražajoč mnenje, da je vlada z nespretnimi pojasnili spravila svet v nejasnost glede pravih namenov te operacije.

»New York Times« in »Washington Post« pišeta v zvezi z neuspeli manevri članice SEATO pakta, o tem paktu kot o »debatnem klubu« in izražajo mnenje, da se s sklenjenjem vojaških paktov ne rešujejo vprašanja prizadetih držav.

Vztrajno se »tjo govoric«, da vlada proučuje vse te probleme da pa se ji predvoljno leto ne zdi primerno za kakršnokoli resno spremembo v zunanji politiki. Vzlic temu pa pričakujejo, da odgovor ameriške vlade na drugo Bulganinovo pismo ne bo izrecno odklonilen, pač pa bo vseboval verjetno tudi kak resnejši protipredlog, ki bo bodisi popolnoma pretrgal razpravljanje v začetni smeri, ali pa ga usmeril v kakemu določnemu in še znanemu problemu.

Delegacije in obiski

Zagreb, 20. febr. (Tanjug) V Zagreb je davi prispela sindikalna delegacija LR Romunije s predsednikom romunskih sindikatov Georgiu Apostolom. Člani delegacije so dopolne obiskali republiški sindikalni svet in se zanimali za probleme sindikalnih organizacij na Hrvaškem, razvoj delavskega upravljanja, zaščito delavcev in druga vprašanja.

V Zagrebu se bodo romunski sindikalisti razgovarjali s člani organov delavskega upravljanja v tovarnah »Rade Končara« in »Nada Dimić« ter obiskali več zdravstvenih in kulturnih ustanov. Delegacija bo sprejela tudi predsednik ljudskega odbora Zagreba Vješčeslav Holjevac.

Zahvala libanonskega predsednika

Beirut, 20. febr. (Tanjug) Predsednik libanonske vlade je danes sprejel članke predsedstva Stalne konference mest, ki so ga seznanili z nekaterimi vprašanji organizacije in obvestili o pripravah za skupščino Stalne konference mest, ki bo maja v Ljubljani, kakor tudi glede skorajšnjega posvetovanja o pospešitvi gradnje stanovanj in stanovanjski kulturi.

Člani predsedstva Stalne konference mest pri Edvardu Kardelju

Beograd, 20. febr. Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj je dopolne sprejel članke predsedstva Stalne konference mest, ki so ga seznanili z nekaterimi vprašanji organizacije in obvestili o pripravah za skupščino Stalne konference mest, ki bo maja v Ljubljani, kakor tudi glede skorajšnjega posvetovanja o pospešitvi gradnje stanovanj in stanovanjski kulturi.

POZIV

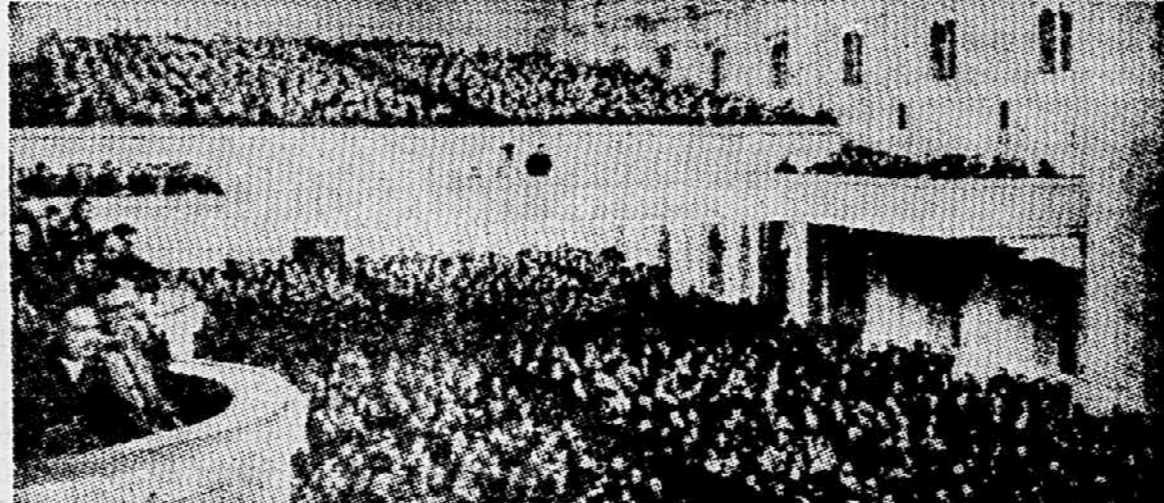
Prešernove družbe

Delovnim kolektivom, upravnim odborom, delavskim svetom, ustanovan, zavodom, združenjem, okrajnim in občinskimi ljudskim odborom ter posameznikom!

Pred tremi leti je glavni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije dal pobudo za ustanovitev Prešernove družbe. Ob ustanovitvi je bilo Prešernovi družbi naloženo, da na podlagi organizacijskih tradicij širi med delovnimi ljudmi napredno zdravstveno službo. Manjša vrsta raznih nujnih higienskih predpisov, n. pr. predpisov o standardu kvalitete živili, za zaščito objektov za preskrbo z vodo, higienskih normativov za gradnjo naselij itd.

V razpravi so na seji še posebej poudarjali odločujoč pomen prave preventivne zavesti naših zdravstvenih delavcev. Te zavesti je med njimi zelo malo in jim jo tudi naša najvišja medicinska pedagoška ustanova le slabo posreduje. O tem prav sedaj razpravlja medicinski fakultetni svet v sklopu reforme učnega načrta.

Poleg kvalitete in lepe opreme knjig je eden izmed glavnih vzrokov za tak uspeh v tem, da je Prešernovi družbi uspelo zbrati toliko sredstev, da lahko vsakemu nudi knjižne zbirke po zmoglihvi članarini. Družba namreč s članarino ne krije niti polovice stroškov za izdajanje knjižnih zbirk, revije »Obzorje« ter minimalnih izdatkov uprave. Polovico primanjkljaja krije s subvencijo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, za kritje druge polovice pa mora družba zbrati denarna sredstva od ostalih organizacij, ustanov, združenj, podjetij in posameznikov. Ta naloga družbe postaja tembolj nujna, čimbolj se širi krog njenega članstva, kakaj s povečanjem števila članov se

Pogled na dvorano v Krombiji, kjer seveda XI. kongres KP SZ

Ljubljana, 19. februarja 1958. OBCNI ZBOR PREŠERNOVE DRUŽBE

Ob robu pogodnikov

Iz dežele Koroške

Iz Celovca zdaj zdaj zaslišimo glas koroških Slovencev na zavorah. Te naj bi zastavile prirodni tok, ki teče v smeri zblizovanja med narodoma in državama.

Polletna bilanca 7. člena državne pogodbe nam, kakor lahko izvem iz Slovenskega spiska, razkriva razne slabosti pri uveljavljanju slovenskega jezika kot polnoveljavnega v uradnem poslovanju. Uradniška birokracija je kot vemo to že iz zgodovine (19. stoletje) lahko tisto zelo pripravno sredstvo za gaziranje. Kako to zaenkrat izgleda, nam pove naslednja ugotovitev: »Upravne in finančne oblasti sprejemajo slovenske vloge brez nadaljnega, čeprav jih proti jasnim določilom državne pogodbe rešujejo le v nemškem jeziku; varnostna direkcija sicer načelno ne potrjuje sprejema v slovenskih spisanih vlog, pač pa jih rešuje, čeprav tudi le v nemščini; pri pošti je, kakor vse kaže, uradovanje stvar posameznih nameščenec in je od mile volje le-teh odvisno, ali se določila državne pogodbe upoštevajo, ali ne.« (Slovenski vestnik 10. febr. 1956).

V istem članku opozarjajo koroški Slovenci se posebej na sodišča (celovsko okrajno sodišče), kjer odgovorni predstavniki se nadalje vprašujejo, da nemščina je in ostane sodni jezik.

Zdi se, da se voz v tej smeri kaj težko premika. To izven se iz naslednje ugotovitve: Tudi koroški Slovenci čakamo, da bo vlada ostrova posebni odbor ministrov izvršil nalogo, ki mu je bila poverjena od vlade v smislu 7. člena državne pogodbe. (Koroška kronika 16. febr. 1956).

Poleg omenjenega pa so še drugi pojavi, ki jih odklanjajo tako Avstrijci, kakor priznajo koroški Slovenci; so to pojavi, ki so močno navzkriž s demokratično pri naših sosebah.

O njih je zapisala nekaj tudi avstrijska revija »Osterreichische Nation«, ki izhaja v Južnem Tirolu. V članku z naslovom: »Obstaja nacistična nemarnost? opozarja pisec na prazno enostransko nemško nacionalno organizacijo. »Ali se naj dovolj, da bo to s tešavo doseženo zagotovitev in pomiritve koroške južne meje lahko ponovno torderalo nek koroško šolsko društvo Südmärk?« se vprašuje zaključni pisec.

Südmärk, gonja proti dvojezičnosti, proti dvojezičnim napisom, in še kaj podobnega, so gesla tistih posameznikov, ki so na Koroškem dobro znani iz nacističnih dni. Da se danes ne mirujejo, je mogoče vzrok osebna zadržana zarjavelih teutonskih junakov, ki še upajo, da si bodo z vzpodbujanjem sovražnosti pridobili politično veljavnost; kot vse kaže, temu ne bo tako. d.

Indijska otvoritev

Iran je bil od nekdanj področje, kjer so se križali interesi velikih sil v Aziji. Predvsem glavni dve rivalov na vrhu Indije: Britanija in Rusija. V Iranu je bilo edino uresničeno slavno načelo fifty-fifty ki je drugod bolj ali manj propadalo. Ze od leta 1934 je bila tedanja Perzija predprostor za diplomatska in nasilna »otpatvanja« dveh velikih sil, ki sta vsaka s svojo opravičeno - ta, da gre za varnost njenih meja, druga, da mora varovati dohode v Indijo - pripomogli, da niti sedanji Iran še ni povsem prebolel prehoda iz feudalne kraljevine v moderno, samostojno državo.

Dogodki od druge svetovne vojne, ko je bil Iran zaradi »nevarnosti« komunikacije še enkrat razdeljen med dvojno okupacijo, pa preko azerbajdžanske epizode do boja za obadanski petrolej, so pripomogli, da Iran v neprestanem vitanju ni mogel najti miru - in samega sebe.

V zadnji etapi, ki jo zaznamuje pristop - čeprav pozno in kot je videti oklevajoč - k bagdadskemu paktu, se to stanje ni spremenilo. Spremenilo pa se je marsikaj okrog Irana. Pri severnem sosedu ne kaže, da bi imeli namen ponoviti nasilni poseg v notranje zadeve, kakršne so bili poskus z azerbajdžansko republiko, Indija pa je samostojna dežela, ki v svetovni politiki odpira nova pota...

Ta dni je transki šah na obisku v Indiji. Kmalu bo odpotoval v Moskvo. J. Stolar

Ne bo šlo brez težav

Francija je pripravljena dovoliti priključitev Posarja Zah. Nemčiji, če bodo upoštevane njene gospodarske koristi - Pineau zavrnil zahtevo glede udeležbe uradne posarske delegacije pri razgovorih

Pariz, 20. febr. (Tanjug.) V francoskem ministru za zunanje zadeve so se danes začeli novi razgovori med francosko in nemško delegacijo. Vladi sta se sporazumeli, da bosta proučili vsa vprašanja, ki zanimajo obe državi. Tukajšnji strokovnjaki sodijo, da bodo pri iskanju nove rešitve za sarsko vprašanje ter sklepanju pogodbe o kanalizaciji reke Mozele nastale precejšnje ovire in da bodo spritji tega razgovori trajali več tednov.

Voditelj delegacij francoski minister za zunanje zadeve Christian Pineau in zahodnonemški minister za zunanje zadeve von Brentano sta se srečala na slavnostnem kosilu, ki ga je priredila vlada za člane nemške delegacije.

V Parizu pravijo, da je Pineau danes zavrnil zahtevo sarske vlade za udeležbo uradne sarske delegacije pri pogajanjih. Navzile zahtevi von Brentano, naj bi ugodili želji sarske vlade, so francoski predstavniki za to, da pride v Pariz samo neuradna delegacija sarskih opazovalcev. Kakor trdijo v Parizu, je Francija pripravljena dovoliti

RAZGOVORI O POSARJU

priključitev Posarja Nemčiji, vendar samo s pogojem, da bodo upoštevane njene koristi na tem industrijskem področju, kar bi morali predločiti z medsebojnimi sporazumi. Zato pripisujejo v Parizu poseben pomen poprejšnjemu sporazumu o kanalizaciji reke Mozele. Bonnška vlada je v načelu pripravljena ugoditi Parizu, v pripravljenih razgovorih pa se strokovnjaki obeh držav niso mogli sporazumeti o stvarnih sklepih, tako da je verjetno, da se bodo pogajanja precej zavlekla.

Danes popoldne so prispeli v Pariz štirje člani sarske vlade, ki se bodo kot opazovalci udeležili razgovorov o Posarju. V delegaciji so mi-

nister za gospodarstvo dr. Brinkmann, minister za delo Conrad, državni komisar za obnovno Schwedter in minister za finance prof. Blind.

Čeprav bodo sarski ministri navzoči samo kot opazovalci, bosta delegaciji Francije in Zahodne Nemčije po skupnem sporazumu lahko vprašali za mnenje sarske strokovnjake, ko bodo govorili o ekonomskih vprašanjih, ki so važna za Posarje.

Boji na Malaji se bodo nadaljevali

Singapur, 20. febr. (AP) Predsednik malajske vlade princ Abdul Rahman je izjavil, da, ko se je vrnil iz Velike Britanije, da se bo vojskoval z osvobodilnimi silami Malaje do konca.

Na tiskovni konferenci je dejal, da se bo moral vodja osvobodilnih sil Cin Peng sam odločiti, če bodo njegove enote položile orožje, ko bo Malaja dobila neodvisnost, kakor je bil obljubil na konferenci v Balingu septembra lani. Princ Abdul Rahman je na koncu izjavil, da je sklical posvetovanja vseh držav, ki se bore za neodvisnost. Konferenca naj bi bila v Kuala Lumpur, glavnem mestu Malaje, maja ali junija letos. Povabil je tudi države karibskega področja.

Japonski vojni dolgovi

TOKIO, 20. febr. (AFP) Jutri se bodo v Tokiju začeli razgovori o japonskih vojnih dolgovih na sproti Franciji. Francoski zastopnik so že navezali stike z zastopniki japonske vlade. Zvedelo se je, da je Japonska pripravljena na razpravo o poravnavi dolga v višini približno pol milijona dolarjev, ki ga je bila napravila japonska vojska v Indokini med podpisom francosko-japonskega mirovnega sporazuma maja 1941 in začetkom vojne na Pacifiku. Dej, ki je nastal pozneje in ga cenijo na 1,3 milijard jenov, med njimi, da japonska vlada ne bo volja, da bi ga ponovno preračunavali. Pri italijansko-japonskih pogajanjih, ki so obšli, so en vojni jen preračunali na 23 sedanjih ameriških centov.

POLOŽAJ V PERUJU

Merina obkoljen

Lima, 20. febr. (AFP) Perujska vlada je sporočila, da je njeno amazonsko brodogojstvo blizu mesta Iquitos, čigar garnizija pod vodstvom generala

SAMOUPRAVO A NE SAMOODLOČBE

London, 20. febr. (Tanjug) Turški minister za zunanje zadeve Köprülü je izjavil londonskem časopisu »Daily Express«, da Turčija v načelu ne bo nasprotovala, da dobi Ciper samoupravo.

Köprülü o Cipru

Samoupravo pa ne bi smel dobiti prej, preden ne bi na otoku spet mir, je pripomnil. Govorec o pravici Ciperčanov do samoodločbe, je Köprülü izključil sleherno možnost priključitve tega otoka Grčiji. Turški prepričan, je dejal, na narekujejo koristi vsega zahodnega sveta, da ostane Velika Britanija na otoku in ima še naprej suverenost nad Ciprom. Kakršnokoli dogovor, s katerim bi suverenost nad otokom prenesli na Grke, bi bil v nasprotju s sporazumom v Lausanni iz leta 1923, ko se je bila Turčija odrekla suverenosti nad Ciprom v korist Britaniji. Po mnenju Köprülüja bi kršitev lausanskega sporazuma sprožila nove probleme, kot je vprašanje Zahodne Trakije in grške manjšine v Turčiji. Na koncu je turški minister za zunanje zadeve dejal, da bi Ciper v primeru, da bi ga Britanci pustili, lahko spadal samo k Turčiji.

Marcela Merina se je pred nekaj dnevi uprla. Poveljniki v drugih enot so po tem sporobilo odklonili poziv Merina, naj se pridružio uporu. Medtem sta ravnatelj časopisov »La Prensa« in »Ultima ora« sklenila ustaviti izdajanje svojih časopisov, dokler bodo trajala pogajanja za odpravo cenzure, ki jo je bila vlada pred časom ukazala. Pravijo, da ti razgovori ugodno potekajo.

Iz Ria de Janeira poročajo, da je brazilska vlada poslala kakih sto padalcev v Belem v severovzhodni Braziliji kot ojačanje četam, ki se bore tam proti revolvi v džungli pod vodstvom dveh letalskih častnikov. Poveljniki armadne oblasti je izjavil, da se bodo uporniki v kratkem vdali in da se izogiba napadov iz zraka, ker bi bili nevarni za civilno prebivalstvo.

Razgovori o oazi Buraimi

London, 20. febr. (Tanjug) Uradno je bilo sporočeno, da so med Veliko Britanijo in Saudsko Arabijo v teku uvodni razgovori, ki naj privedejo do formalnih razgovorov o vseh starih iz mednarodnih odnosov. Zastopnik Foreign Office je dejal, da se niso sporazumeli o dnevnem sedenju. Pripomnil pa je, da bo ostalo britansko stališče glede meje nespremenjeno.

Evropsko preseljevanje

ZENEVA, 20. febr. (AFP) Danes se je v Palacu narodov v Zenevi začela konferenca o izseljevanju, na kateri sodelujejo zastopniki 16 evropskih držav. Vse te države sestavljajo mednarodni odbor za evropsko preseljevanje. Odbor v enotedenskem zasedanju proučeval vprašanja v zvezi z navedenimi sredstvi za izselitev še 125 tisoč Evropejcev v druge države. Mednarodni odbor za evropsko preseljevanje pred štiriindeset leti pomagal izseliti okrog 415.000 Evropejcev. Italija je še vedno na prvem mestu izmed držav, ki preselijo največ ljudi v druge države. Na drugem mestu je Nemčija, na tretjem pa Avstrija. Največ izseljencev v Evropo je sprejela Avstrija, za njo pa Kanada in ZDA.

Nixon spet izgini v ozadje

Zdravniki so predsednika proglašili za popolnoma zdravega. Kar že samo po sebi pove dovolj. Se bolj govorena pa je predsednikovo veto na zakon o cenah zemeljskega plina, ki so ga spravili demokrati (kot koncesijo Teksasu) skozi oba doma, ki pa bi potrošniki na severu prejemali oškodovani, saj bi družbe na jugu same določale tarife. Vendar je Eisenhower še vedno precejšnja sfiga - kar tudi ni nič nenavadnega. V vsakem primeru se namreč predsednik le težko odloči, preden pove odločilno besedo. Če sklene, da ne bo več kandidat, potem izgubi precej svojega vpliva v Kongresu, pa tudi stranka mora iskati nove kandidate, kar ni vedno najbolj lahko, če pa sklene kandidirati, potem se izpostavi žolčnim napadom opozicije, ki ji poleg tega še olajša delo pri določanju taktike in kandidatov. Prav tako je tudi razumljivo, da mokiijo demokrati, saj so razlogi v večji ali manjši meri tudi Truman, ki je v imenu demokratov nekako sprožil volilno kampanjo, se je skrbno

Manj hrupa!

Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Pogajanja za posojilo Svetovne banke južni Italiji

Pogajanja ter mednarodno banko za obnovno in razvoj se približujejo svojemu koncu. Po neuradnih vesteh bo posojilo tej pokrajini znašalo okoli 100 milijonov dolarjev ter bo porabljeno za razvoj južne Italije in njen program industrializacije.

Evropski veleposlanik v Indiji

Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Evropski veleposlanik v Indiji

Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Evropski veleposlanik v Indiji

Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Evropski veleposlanik v Indiji

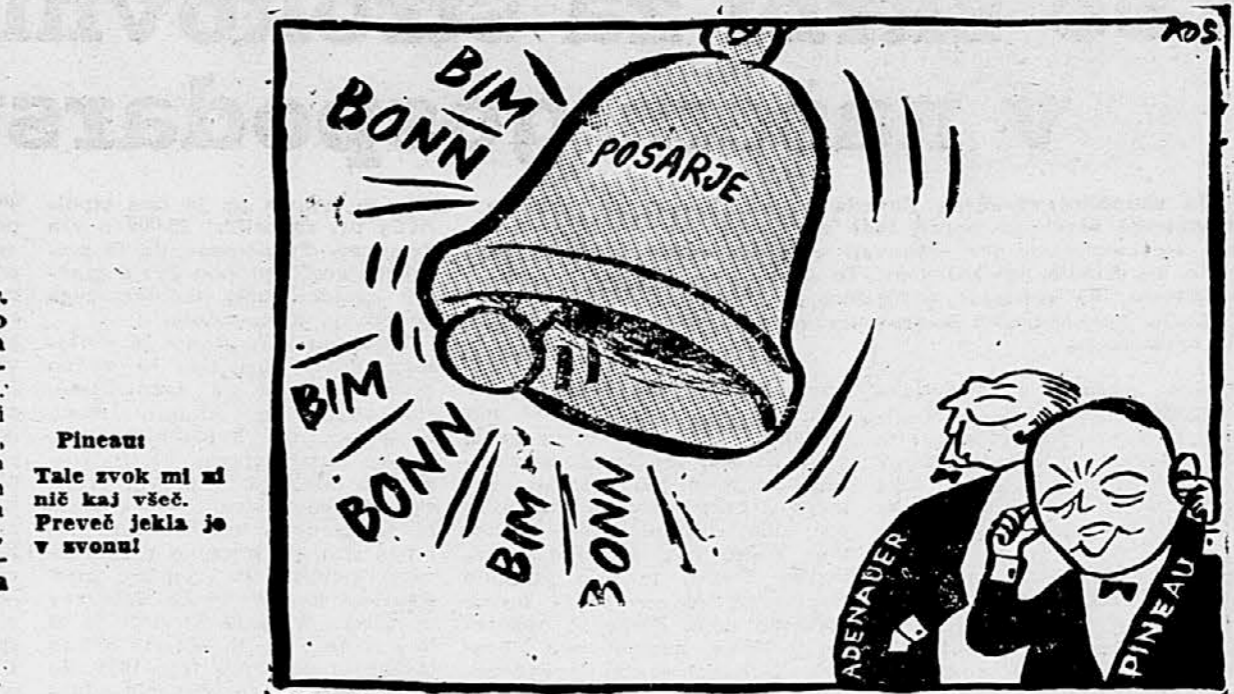
Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Evropski veleposlanik v Indiji

Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Evropski veleposlanik v Indiji

Washington, 20. febr. (AP) Ameriški veleposlanik v Indiji John Sherman Cooper je dejal danes po radiu in televiziji, da bi bilo bolje, če bi bilo v razgovorih o ameriški pomoči Indiji manj hrupa, pa več misli na tisto, kar Indija zares potrebuje. Lahko bi storili mnogo več kot so, in sicer z manj denarja, je dejal Cooper. Idealna vsota bi bila sto milijonov, pa tudi 50 ali 75 milijonov bi dalo večji učinek, če bi ta pomoč koristila izpolnjevanju indijskega petletnega načrta, ki je usmerjen k večji proizvodnji kapitalnih dobrin. Cooper je dodal, da Indija ve, kaj rabi, njena vlada pa je izredno sposobna.

Hammarskjöldov optimizem

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Edenom redno sestajajo v ameriškem ministru za zunanje zadeve, še enkrat proučili vprašanje dobav orožja v države Srednjega vzhoda. Za senatorjem Humphreyem je danes tudi demokratiški senator Walter George zahteval, naj bi kongres proučil politiko Eisenhowerjeve vlade glede pošiljanja orožja v države Srednjega vzhoda. Senator George, ki je predsednik senatnega zunanje-političnega odbora, je danes rekel, da bosta minister za zunanje zadeve Dulles in državni podtajnik Herbert Hoover govorila pred zunanje-političnim odborom brž ko bosta mogla. George želj poljsnila, zakaj je bilo nenadoma prepovedano pošiljanje orožja

na Srednji vzhod, naslednji dan pa je bila ta prepoved preklicana.

Današnji »New York Herald Tribune« pozdravlja sklep ameriške vlade o ukinitvi prepovedi za izvoz orožja v arabske države in izraža mnenje, da to ne bo pospešilo oboroževalne tekme na tem področju. Dejstvo, da je bil uvoz prepovedan, drugi dan pa prepoved razveljavljena, dokazuje po mnenju časopisa, da je ameriška politika včasih nespretna in nosi pečat improvizacije.

V ameriškem ministru za zunanje zadeve pa pravijo, da je ukinitve prepovedi glede dobav orožja v države Srednjega vzhoda »lokalna stvar«, ki ne vpliva na mnogo važnejša vprašanja v arabsko-izraelskem sporu. Tako na primer je mnogo važnejše opozorilo Sovjetske zveze, da trojna deklaracija o jamčenju za sedanje meje na Srednjem vzhodu, za Sovjetske zveze ni sprejemljiva.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Edenom redno sestajajo v ameriškem ministru za zunanje zadeve, še enkrat proučili vprašanje dobav orožja v države Srednjega vzhoda. Za senatorjem Humphreyem je danes tudi demokratiški senator Walter George zahteval, naj bi kongres proučil politiko Eisenhowerjeve vlade glede pošiljanja orožja v države Srednjega vzhoda. Senator George, ki je predsednik senatnega zunanje-političnega odbora, je danes rekel, da bosta minister za zunanje zadeve Dulles in državni podtajnik Herbert Hoover govorila pred zunanje-političnim odborom brž ko bosta mogla. George želj poljsnila, zakaj je bilo nenadoma prepovedano pošiljanje orožja

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 20. febr. (Reuter) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je izjavil danes, da so njegovi vtisi o položaju na Srednjem vzhodu ugodnejši kot so vtisi, ki jih je bil pred tem dobil iz mednarodnega tiska. Na rešitev problema Srednjega vzhoda gleda z večjim zaupanjem, opozoril pa je, da so problemi tega področja resni in da se morajo vlade teh držav zavedati odgovornosti, ki je na njih.

Generalni sekretar OZN je dobil meč svojim obiskom na Srednjem vzhodu ugodne vtise - Polemika ob preklicu prepovedi dobav orožja državam Srednjega vzhoda

WELLINGTON, 2

Več skrbi za strokovni kader v našem gospodarstvu

Na skupščini zveznega Zavoda za socialno zavarovanje so predstavniki Slovenije načeli tudi vprašanje zaposlitve upokojenih strokovnjakov ter zahtevali ukinitve omejitve glede na število zaposlenih upokojenecov. To zahteva so podkrepili z obsežnimi dokazili, da mnogim podjetjem primanjkuje kvalificiranih in visoko kvalificiranih kadrov ter so zato prisiljena zaposljevati upokojenca.

Stalno večanje industrijske proizvodnje in začetek obratovanja novozgrajenih objektov to vprašanje kvalificiranih kadrov še bolj zaostrojuje. Resnost tega vprašanja je dobro razvidna iz naslednjih podatkov. Načrt zveznega družbenega plana za 1956. leto določa povečanje industrijske proizvodnje v vrsti industrijskih vej. To povečanje se bo v primerjavi z lanskim proizvodnjo gibalo od 36 odstotkov v papirni industriji do 3 odstotkov v lesni industriji. Prav tako bodo letos začeli obratovati novi objekti, ki bodo povečali obseg proizvodnje v vrsti industrijskih panog. Tako je med drugim v načrtu proizvodnja

46.000, oziroma za nekaj več kot polovico današnjega števila. Vse to pa ulegne imeti zelo težke posledice za nadaljnji razvoj naše industrije. Čeprav se nima izrazitega vpliva na in-ustrijsko proizvodnjo, ki se iz leta v leto večja, se bo vendar prihodnja leta, ko bo prišlo do naglega zmanjšanja kvalificiranih kadrov zaradi starosti, to vprašanje pokazalo v pravi ostrini. Da bi bil paradoksalno večji, moramo ugotoviti, da je obrt, ki je v glavnem v zasebnih rokah, zabeležila precejšnje povečanje števila učencev. Tako je na primer obrt leta 1952 od skupnega števila zaposlenih učencev v gospodarstvu absorbiral 80 odstotkov, industrija pa samo 20 odstotkov.

Ni pa težava samo v tem, da gospodarska podjetja nimajo zadostnega razumevanja za zaposlovanje učencev v gospodarstvu. Tudi vsa naša skupnost posveča temu vprašanju premalo pozornosti. Medtem ko imamo v državi okrog 100.000 učencev v gospodarstvu, ki obiskujejo nižje strokovne šole, imamo po drugi strani preko 60.000 študentov ali preko 350.000 dijakov v gimnazijah. (Zato nastaja pri vsem tem nujno vprašanje reforme vsega našega šolskega sistema in večje skrbi za zagotovitev potrebne delovne sile v industriji). Da bi razumeli resnost takega odnosa med učenci v gospodarstvu in študenti ter srednješolci, pogledimo na primer položaj v gradbeništvu, kjer je dotok učencev v gospodarstvu izredno slab. V razdobju med leti 1949 in 1954 je na gradbeniških in arhitektonskih fakultetah diplomiralo okrog 2000 študentov. V istem razdobju se zmanjšalo število dijakov na srednje-tehniških šolah gradbene stroke od 10.000 na 4.400. Število učencev v gospodarstvu pa od okrog 9000 na 3400 ali za skoraj 38 odstotkov. Posledica tega je, da prideta na študij učenci, ki jih v gospodarstvu danes komaj manj kakor 2 učenca v gospodarstvu, oziroma na 100 kvalificiranih delavcev nekaj več kot 7 učencev. Ta položaj je v posameznih republikah različen in je odvisen od skrbi samih kolektivov. Tako je na primer v Sloveniji na 100 kvalificiranih delavcev 24 učencev, v Srbiji samo 6, v Hrvaški 7, v Makedoniji pa samo 3.

V vrsti drugih gospodarskih vej pa je položaj še precej težji. Tako imamo v vsej državi samo 28 učencev - polagalec parketov, 26 gradbeniških steklarjev itd., v perspektivi pa je hitra stanovanjska izgradnja.

Na vsak način bo treba čimprej rešiti vprašanje načina nagrajevanja, števila učencev v podjetjih, stanovanjskih pogojev, šolskih prostorov, predavateljskega osebja in vrste drugih vprašanj. Sicer bi se nam prihodna leta utegnili pritožiti, da bomo imeli moderne tovarne, ne pa potrebne delovne sile, ki bi te tovarne spravila v pogon.

KULTURNI RAZGLEDI

Trije o novi krstni predstavi

Slovensko narodno gledališče v Mariboru bo konec marca uprizorilo izvirno slovensko dramo mladega in nadarjenega dramatika Branka Hofmana »Svetloba velike samote«. Dramatik, pesnik in novinar Branko Hofman nas je že lani presenetil s svojo dramo »Zivljenje zmagovalca«, ki je na deskah SNG Maribor in na celjskem gledališkem festivalu izvirne slovenske drame doživela lep uspeh pri občinstvu.

V zvezi z uprizoritvijo nove slovenske drame smo se obrnili na avtorja Branka Hofmana, na direktorja Drame Jara Dolarija in na režiserja Mirana Herzoga s prošnjo, da nam odgovorijo na postavljena vprašanja.

BRANKO HOFMAN, AVTOR NOVE SLOVENSKE DRAME:
Prosimo, povejete na kratko nekaj o vsebinskem jedru vaše drame?

V jedru izpoveduje drama etični problem, ki je v našem času posebno živ: individualnost

Branko Hofman

posameznika je v prebujajoči se kolektivni zavesti sodobnega sveta obojena na propad, kadar se skuša otresti usodnih vezí, ki jo vežejo s skupnostjo. Če se to zgodi v revolucionarnem času, ko so postavljeni interesi skupnosti še posebej v ospredje, je krivda dvojná. In tako je z mojim glavnim junakom: zaradi ljubezni pozabi na tovariše, ki bijejo zadnje bitko pred zmagó. Vzporedno s tem stoji še druga komponenta: ljubezen se vname med dvema, ki sta iz sovražnih taborov in postavita svoj čustveni zanos nad nazorsko opredeljenost. Toda v trenutku, ko

se povzpeta nad vse, sta iznenašana sama, tragično osamljena v svoji ljubezni - od tod težni naslov drame »Svetloba velike samote«. Toliko na kratko.

Drama ima dvanaest slik. Kraj in čas. Slo mi je predvsem za idejno osvetlitev problema in ne za ponazoritev konkretne življenjske usode, zato sem dramo stilno in situacijsko nekoliko prizvidnilo. Idejne korenine kažejo, da je delo pogojeno iz tal sodobne problematike, torej je čas sedanjost. To je važno, medtem ko je lokacija prav zaradi te problematike nebitvena.

MIRAN HERZOG, REŽISER SNG MARIBOR

Kakšne zahteve postavila nova drama Branka Hofmana režiserju in igralcem?

Po svoji strukturi in sodobni dramaturgiji nam nova drama Branka Hofmana »Svetloba velike samote« nalaga tudi poseben način interpretacije in odrske obdelave. Dinamično in nekoliko prizvidnjeni dialogi zahtevajo od igralca prefinjeno igró, psihološko utemeljitev, močan občutek ritma in notranje napetosti. Prav zaradi te male prizvidnjivosti, teksta mora igralec v govornem izrazu posedovati velik občutek mere, da la realističnega načina podajanja ne zaide v patos.

Poleg navedenih zahtev, ki jih pisec postavlja igralcem in hkrati režiserju, postavlja pred režiserja še prav posebno odgovorno nalogo v odrski obdelavi. Dejanje, ki je razdeljeno na sedem prizorišč, se odvija - lahko bi rekli - z nekako filmsko brzino. Ko človek sedaj čita to delo, ima isti občutek, kakor da bi bil na filmski predstavi. Pri paralelni montaži se prizorišča stalno menjajo, ponavljajo in s tem stopnjujejo gledalčovo napetost, dokler se vsi prizori in dejanje ne spoje v končno sliko, ki potem daje celoten pogled v dogajanje. Prav tako se odvija akcija v tej Hofmanovi drami. Zato je potrebno odrski prostor razdeliti tako, da gledalec dobi takšen občutek. In to je zanimivo!

Vaš odnos do dela? Soidite, da je drama dovolj »odrska«, da lahko navduši igralški ansambel in pritegne gledališko publiko s svojo izpovedno problematiko?

Kar zadeva drugo vprašanje, moram nekaj priznati. Moj odnos do dela ni samo profesionalen. Čeprav mi je tekst nekako razburil profesionalno žilico in me je s tem spravil v stanje nove dejavnosti (to nam se dogaja skoraj pri vsakem novem delu, ki ga postavljamo - seveda, če tega ni, je tudi režija potem samo konvencionalna), me še nekaj posebnega veže na to predstavo. Postavljam delo mladega talentiranega avtorja, ki je zaupal svoj produkt prav tako v mlade roke. To pa je še precejšnja odgovornost. Zelo mi veseli, da s svojim delom pomagam sodobnemu slovenskemu avtorju. Z besedami, ki sem jih izrekal v prvem vprašanju, pa lahko dam tudi odgovor na drugo del tega vprašanja. Prav zaradi pred navedenih odlik, ki jih poseduje ta drama, in načina izraza, se igralec lahko navduši nad dramo. Hofman je svoje delo postavil v sredino, ki nam je nepoznana. To pa ni važno, ker bomo sredino spoznali z izvedbo. Važen in nam že poznan pa je problem, ki ga dramatik obdeluje. Tako lahko rečem, da je nova drama dovolj »odrska« in da bo pritegnila gledališko publiko s svojo izpovedno problematiko.

Marjan Kos

PROUČEVANJE atmosfere z radiosondami

Dne 4. januarja je vojna pošta 8115-1 v Zemunu objavila, da se vsak dan proučujejo višji sloji atmosfere z radiosondami, ki se je po manjšem popravilu ponovno postavlja, s čimer doseže značilne prihranke v devizah. Za vsako vrtnico radiosonda nakaže vojna pošta 2955 v Zemunu najdiletni nagrado.

Pogosto se zgodi, da se pojavi na njivi, v sadovnjaku in na drevi ob poti bela škata, na kateri je pričvrščena zelena steklenica. Ker je mnogim tajinstvena, se skoro vedno okoli nje zberejo ljudje, ki jo tolmačijo na različne načine. Pogosto mislijo, da je to kak peklenski stroj, poslan kdove odkod, in se zato ljudje vznemirjajo. To vznemirjenje ne bi bilo potrebno, če bi na škati prebrali lepenco, na kateri je napisano »Precizen meteorološki instrument - ni nevarno!«. Na lepenci so tudi navodila, iz katerih je razvidno, da je treba instrument postaviti na suh kraj in takoj obvestiti v njegovi najbližji vojni pošti. Katera naslov je prav tako na lepenci.

RADIOSONDA IN NJEN NAMEN

Bela škata z zeleno steklenico je v resnici instrument, ki ga v zadnjem času mnogo uporabljajo v meteorološki službi za proučevanje višjih slojev atmosfere. Dobljeni podatki so velikega pomena za ugotavljanje vremena, kar služi predvsem letalstvu, kakor tudi potrebam gospodarstva, zlasti kmetijstva. Ti podatki se vsak dan po radijskih postajah in tisku objavljajo z napovedjo, kakšno bo vreme.

Radiosonda je precizen meteorološki instrument v obliki bele škatle z zeleno steklenico. Na instrumentu so že našli Ivan Derežec v Podravski Serčevi, Jože Ščavničar v Kozjem in mnogi drugi.

Vsi najdiletniki so najdene radiosonde že dostavili vojni pošti, katere naslov je bil na pričvrščeni lepenci.

Instrumente pošiljajo vsak dan v znak aerološke postaje meteorološke službe. Radiosonda se dvigne v zrak s pomočjo velikega gumijastega balona, ki je napolnjen z vodikom, s plinom, ki je lažji kakor zrak. Balon dviga instrument v višje sloje atmosfere z brzino okoli 800 m/min, in sicer pogosto do približno 20 km visoko. Ko doseže najvišjo višino, se balon razpoči, radiosonda pa se spušča s pomočjo papirnatega padala počasi na zemljo. Dogodi se, da balon ne poči, preden pada na zemljo, kar pa je zelo redek primer. V takem primeru se k balonu človek ne sme približati s prižgano cigareto ali žvižgalico, ker je vodik, s katerim je napolnjen, zelo vnetljiv. Zato je treba balon preostati s kakim čvrstim predmetom ali pa odvezati grlo balona, da bi se plin iztekel.

Ko se dviga skozi zrak, radiosonda s pomočjo elektrike meri temperaturo, pritisak in vlago v zraku. Vse podatke pošilja obenem po radiu postaji, s katero je v zvezi. Radiosonda pošilja tudi podatke o smeri in hitrosti vetra, o smeri in hitrosti vrtilnega gibanja, o smeri in hitrosti vrtilnega gibanja, o smeri in hitrosti vrtilnega gibanja.

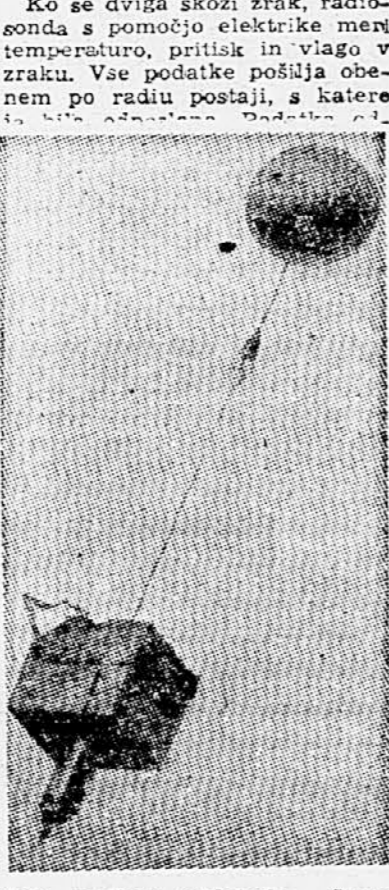
Kakor balon poči in začne radiosonda padati, preneha raziskavanje visokih slojev atmosfere, preneha namreč radijsko sondiranje. To pa ne pomeni, da preneha tudi vse delo skupine za radijsko sondiranje. Vsi zabeleženi podatki se morajo takoj obdelati in dostaviti zainteresiranim službam sveta.

VRACANJE NAJDENIH RADIOSOND

Po prejemu sporočila, da so našli kakšno radiosondo, ki se je vrnila na zemljo, pošlje vojna pošta, ki je njen lastnik, najdiletni štaklo z navodilom, kako naj se instrument odda. Po prejemu vrtnice radiosonda se najdiletni pošlje nagrado. Vse trud najdiletna je v tem, da hrani radiosondo na suhem kraju do prihoda škatle za odposiljitev in izročitev zavojna na pošti brez plačila poštnine. Doslej je bil odziv najdiletnih radiosond zelo velik. V mnogih primerih so najdiletni prišli sami v Zemun, da bi osebno izročili instrument.

Strahinja Avramović

Najlepše ilustracije objavlja revija »TOVARIS«

deja majhen oddajnik, čigar znanke na zemlji sprejema poseben sprejemnik - elektronski teodolit. Ti elektronski možgani meteorološke službe, kakor jih nekateri imenujejo, imajo veliko jekleno anteno v obliki krožnika, ki se sam giblje na

PISMA uredništvu

Kaj pravite k temu?

Bilten Mednarodne unije za varstvo prirode od oktobra lanskega leta je pod naslovom »Trafic d'oiseaux« prinesel vest, da se v Jugoslaviji bavi nekdo z nedovoljeno trgovino s pticami in da po železnici ali brčkove tudi z letali izvažajo poleg drugih ptic tudi ptice pevke. Pod najslabšimi pogoji da jih pošilja večinoma na Dunaj, kamor prispejejo v usmiljenja vrednem stanju, mnoge že mrtve. Preostale da pošilja dunajska turka naprej proti Nižozemski. - Bilten se močno zgraža nad tem početjem in pravi nekako takole: »Če bo to šlo tako naprej, bomo

Kulturne s Hrvatske

V Zagrebu so v dvorani Muzeja za umetnost in obrt odprli prvo razstavo italijanskih slikarjev. Osem umetnikov razstavila štiri-
deset olt in tri skulpture. Med razstavljenimi so svetovno znani slikar Torni in slikarja »atomistične umetnosti« Reggiani in Bagnoli. Razstavo je organizirala »Editoriale perocici italiani« s sodelovanjem zagrebškega LITUMA.

V Zagrebu so osnovali odbor za praznovo stoletnice Nikole Tesle. Med slavnostmi, ki jih odbor pripravlja, bo tudi otvoritev spomenika Tesli v znanstvenici v rojstni hiši v Smiljanu pri Gospiću.

Zagreb bo dobil štiri nove fakultete, ki se bodo osamosvojile iz sedanjih tehničnih fakultete. Nove fakultete bodo: strojno-ladjeletniška, elektrotehniška in kemijsko-turbarska s tremi oddelki (kemično - tehnološki, prehranbeno - tehnološki in rudarski in gradbeniška fakulteta s študijem in geodetijo).

Izvršni svet Hrvatske je sprejel zakonski osnutek o otroških vrtec. Osnutek posveča veliko pozornost pedagogski vzgoji in izbora bodočih voditeljev vrtec.

Zadruga likovnih umetnikov skupščini sklenila uestitvovanje Hrvatske LITUM je na letni skupščini sklenila uesti v združeno družbeno upravljanje. Uvedbi bodo novo kreditno poslovanje, ki bo umetnikom s krediti omogočilo nastop v reprezentivnih del. Uvajajo tudi lombard - sistem, po katerem bodo umetniki lahko v zadrugi dvičili vsote, ki bodo odgovarjale za vsota in izboru bodočih voditeljev vrtec.

Stari grad Dubovac v Karlovcu so preuredili v muzej in turistično središče. Obejmuje muzej, ki ga upravljata hotel, kinematografsko in gledališko dvorano. Grad je obzrtel v sklopu XVII. stoletja.

filmSKEGA PLATNA
Rumenó nebo
O ameriški filmu Rumenó nebo smo že pred njegovim prikazom na naš filmski spored slišali veliko pohvalnih in laskvah besed. V Ameriki in Evropi je film Rumenó nebo pridobil dober glas. Uvajajo tudi lombard - sistem, po katerem bodo umetniki lahko v zadrugi dvičili vsote, ki bodo odgovarjale za vsota in izboru bodočih voditeljev vrtec.

Koncert Slovenskega oktetu na X. gimnaziji v Ljubljani
Pretekli teden je bila naša gimnazija v Mostah deležna redkega kulturnega dogajanja. Obiskal nas je znan slovenski oktet in nam s svojim ubranim izvajanjem posredoval nekaj minut tepega glasbenega užika. Za program sam je s svojo pestrostjo in z izborom narodnih pesmi od slovenskih, srbških in makedonskih, pa do bolgarskih in drugih vzbudil v poslušalcih veliko zanimanje. Klj ga je Slovenski oktet v svojem nastopu tudi izpolnil. Poslušalci - mládna in profesorski zbor - so iskreno navdušeni z doletimi glasovnimi ploskanjem. Ob koncu privedite so dijaki in profesorji izrekli zahvale vsemu zboru ter izrazili skreno željo, da bi Slovenski oktet še kdaj obiskal mostlanski gimnazijo. Posebno so se zahvalili za znesek zbrane vstopnine, kateremu se je oktet odpovedal v korist dijakov X. gimnazije.

Za vsakega delavca, kmeta, izobraženca knjige Prečernove družbe za leto 1957.

Snaga, snaga, kaj pomaga...

301 dom in družino

KAKO POMAGAMO OTROKU

Cepprav je do konca šolskega leta še precej časa vendar se bo tudi ta naglo zavrtel okoli in gledal, bomo lahko spreževalo — plod otrokovega in našega dela.

In našega pravim. Ko takole gledam deklice v šoli, se mi zdi, da poleg vsake stoji še njena mati, taka kot je, pa se redko zmotim.

Podoba vsakega otroka je tudi podoba njegove matere, pa naj bo to dojenček ali pa doraščajoča deklica. V vseh teh udeležih, katere sem do sedaj srečala v šoli, je vpliv njihove matere tako močno izražen, da v njihovi zunanosti, v obnašanju, delu in udeleževanju, tako, da zares lahko rečem — in našega dela.

Kaj more in mora doprinesiti k uspehu mami? Njena vloga je pri tem velika. Mati mora nuditi učencu do otroku dom. Dom, ki bo prijeten, tople, prijazne, da otrok rad prihaja vanj, da se v njem uči, rad zadržuje. Vsakdanji prepričani, navedeno ozračje, to je za otroka, ki naj bi zbral vse misli k učenju — poguba, zlasti če je pri tem nemaru tudi osebno prizadevanje, da celo joče, potem bo govorilo raztrgan.

Otrok naj ima svoj kot, kot pravimo, kjer se na najlažje in v miru učil in kjer bo pisal domače naloge ob dobri razsvetljavi. Na to pogosto pozabljamo in posadimo malega prvošolca za veliko mizo, ali pa narobe. Bo že šlo, si mislimo, saj do prihodnjice bomo to uredili in tako ostane. Otroku se dan za dnem muči v neugodnem položaju, ob slabi razsvetljavi. Često se pokažejo posledice takega učenja šele pozneje in se jih sploh ne zavedamo. To so slaba razvita hrbtenica, kratkovidnost, da o uspehu ne govorim.

Kot, kjer se uči naš otrok mora biti predvsem čist. Da ni v njem nobene navlake, za to skrbi mati, tako, da opozori šolarja naj vzdržuje red in snago. Temu se morajo podrediti tudi ostali člani družine.

Često doprinese mali razvajanje, bratec ali sestrica, doberšen del k slabim ocenam, v šoli in v vedenju sploh. Mi vemo, da so mali 3 do 4 letni »urani« urmasti, zelo obilni in, da se mora zaradi tega starjši bratec, ki je sam le otrok — uklovniti, ker tako zahteva mama. Nerodko copazimo, za to raki otroci radi poruhnjani na eni strani, na drugi pa obje-

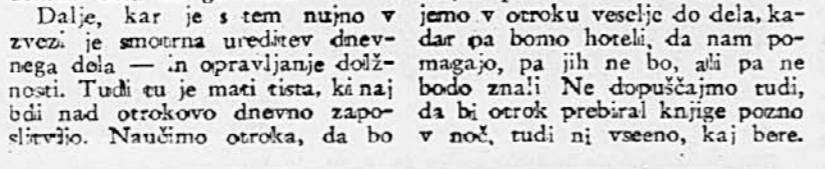
stni, kar pride zlasti do izraza izven doma — v šoli in med tovarši. Niso redki primeri, da se bratci in sestric med seboj kregajo prav zaradi razvajencev, maminih mlajšnjakov.

Ne zahtevamo drage matere, da bi šoloobvezni otrok pazil na malega razgrajca dokler ni napravil šolskih obveznosti in red in miru.

Ce odredimo otroku za opravljanje šolskih obveznosti — profesor in čas, in če ga pustimo že v miru, tedaj bo v kratkem času zlahka opravil vse, in mu učenje ne bo presedalo. Nasprotno pa se v neprimernih okoliščinah z učenjem muči vse popoldne, kar ga utruja, mu jemlje veselje, da o učenju dela ne govorim.

Dalje, kar je s tem nujno zveza, je smotna ureditev dnevnega dela — in opravljanje dolžnosti. Tudi tu je v mati tista, ki naj bi nad otrokovo dnevno zaporedje. Naučimo otroka, da bo

raslen človeka velikokrat zelo usodno. Nič ne pretiravam. Kar predstavimo si ženo — gospodinjo, ki pozablja na delo v hiši in klepete, kjer se ji ponudi priložnost. Zato navajamo otroka že zgodaj k smotni igri, k športu k domačemu delu. Tu mislim udeleževanje deklica in deklice v razmeroma enakem menlu. Tudi deček naj se nauči držati v roki iglo, deklica pa prav takoj ne bo škodilo, če bo znala kdaj sama zložiti žebelj, če bo vedela kako zapremo vodovodno pipo, da, tu- di drva naj zna nasečiti. Otroci se čisto sami navdušeni ponujajo za to ali ono delo, pa jih nemožno odklanjamo, češ posli stran, saj tega ne znaš in kdo te bo čakal, in podobno. Na ta način ubijemo v otroku veselje do dela, kadar pa bomo hoteli, da nam pomagajo, pa jih ne bo, ali pa ne bodo znali. Ne dopuščamo tudi, da bi otrok prebral knjige pozno v noč, tudi ni vseeno, kaj bere.

Pri učenju

Neprepane noč in bujna domačija ob napeti knjigi kmalu opravila svoje — uspeh tega pa je naprej viden v šoli.

In končno, v pomladanskem času je hrana zelo važna. Često odločilno vpliva na zdravje in voljo otroka. Naj ima otrok kar najbolj mešana hrana. Če se hranijo v menzi, se zanimajmo vsak dan, kaj je jedel, da bomo nudile

za večerjo prijetno spremembo. Vem, razumen pogovor, če sem v službi, niman denarja sed. Vse to vem, občutim sama in vendar je toliko bolj važna, da na vse to pazimo, da otroci, njihovi uspehi in zdravje ne splozajo mimo nas, ne da bi se tega zavedali. Tudi to ni redek pojav. Često v preobilici dela in skrbi pozabljamo na otroke in komaj vemo, da so poleg nas, da jim moramo dati poleg vsakdanjega kruha še kaj več, da mnogo več tudi potrebujejo.

Pogosta navada otrok je tudi opuščanje zajtrka. V tem smo pri nas sploh precej površni. Za zajtrk si enostavno ne vzamemo časa. Mimogrede popijemo skodelico kave ali čaja, morda še košček kruha, kar je že veliko in s tem je opravljeno. Tu naj brajke še posebej opozorim na vrednost mlička. In spet je mati tista, ki naj skrbi, da bo otrok dovolj zgodaj pokonci, da bo lahko pojedel zajtrk v miru in počasi.

K vsemu temu navajamo otroka nevedljivo, preprosto, a vendar z neko doslednostjo. Morda se še pri tej besedi malo ustavim. Dosledno pravim. Da, marsikaj zakrivi mati s svojo nedoslednostjo in popuščanjem. Ne le, da otrok zahtevanega ne stori, ampak s tem izgublja do matere zaupanje in spoštovanje, v prihodnje pa sloh ne uboga na lepo besedo.

Mila K.

Pleten pulover

Na kostumu ali pleteni jopci bomo pravi obliko tak preprost pulover v enostavnem stroju, ki se ne mečka, se prijetno pellega šivota ter je zato tudi praktičen in topel. Pletemo ga v dveh barvah. Osnovna barva je svetla, proge pa bomo izbrali v barvi, ki se prilega jopci ali v barvi, ki se sklada s kostumom. Kroj puloverja je za prsno širino 95 do 98 cm.

Ce imas volno, katere 20 pentelj meri 6 cm, nasuaj za zadnji del iz temne barve volne 124 pentelj in pletl 12 cm visok rob ene levo, eno desno, dodaj takoj nate v prvi vrsti porazgubljeno 20 pentelj ter pletl vedno osnovno barvo desno tja, levo nazaj. Proge pletl v razdalji 18 vrst osnovne barve in štiri vrste temne barve. Pri višini 2 cm od pasu začneš dodajati na obeh straneh po eno pentljo v začetku vrste na vsaki 10 vrst, in to 10-krat, tako da imas pri 34 cm višine od nasutka 10 pentelj. Zato se smenajen za rokavni izrez. Smešaš na obeh straneh v vsaki vrsti najprej 8, nato 3-krat po 1 pentljo. Od tu pa začneš zopet z dodajanjem. Dodajaj začetno skupaj, skupno na vsaki strani 43 pentelj. Istočasno smešaš pri višini 47 cm od nasutka na obeh straneh 15-krat po 1 pentljo, nato 2-krat po 2 in še 4-krat po 4 pentlje, skupno na vsaki strani 43 pentelj. Istočasno smešaš pri višini 49 cm za vratni izrez, in sicer od sredine najprej 5, nato pa 16-krat po 2 pentlje. Prednji del delaš tako kot zadnji del.

Za prednji del napletemo v okras podolgovat pas, ki ga nato prišijemo na sredo. Za ta pas nasuujemo po 20 pentelj, pletemo 8 vrst same leve pentlje za rob, nato 10 vrst desno z osnovno barvo, 4 vrste desno s temno barvo in zopet 10 vrst z osnovno barvo desno in 8 vrst levo za rob. To sedaj zašijemo skupaj, skupno ob levih pentljah in prišijemo na prednjik.

Pasovi za rokavni izrez. Nasuaj za vsak pas 100 pentelj in pletl 2 osnovno barvo, dve vrsti desno, eno vrsto levo, 18 vrst desno, od teh 18 vrst je od 8. do 11. vrste pleteno v temni barvi, nato ena vrsta leva in 20 vrst desno. To sedaj zašijemo skupaj, skupno ob levih pentljah in prišijemo na izrezo.

PAS ZA VRATNI IZREZ. Nasuaj 80 pentelj in pletl dva dela kot za rokavne pasove, le da na obeh straneh od prave leve vrste tretji rob po eno pentljo in nato od sredine pasu dodajš 6-krat v vsaki tretji vrsti po eno pentljo. Oba dela začneš pletati in ob levih vrstah upogneš ter z majhnimi bodbi prišiješ ob vratnem izrezu.

Martina

Potovanje z avionom - z medicinskega gledišča

Potovanje z avionom postavlja na organizem potnika veliko večje zahteve kot potovanje z običajnimi prevoznimi sredstvi. Vsa, kar je jasno, da ne spodbija v avionu ljudje z visoko temperaturo, z akutnimi pljučnimi obolenji, s svežim pnevmotoraksom, z visokim pritiskom, s težki mi anemijami (slabokrvnostjo), z tlakom v avionu za dolga potovanja, višina leta, hitrost dvigavanja, meteorološke razmere ob poletu in razmere, ki jih pričakujemo med letom.

Zakaj se moramo ozirati na vse te pojave? Pri različnih načinih letenja z avionom je organizem izpostavljen različnim fizikalnim in kemičnim spremembam. Najprej se običajno dvigajo v velike višine, se kabina skoro vedno hermetično zapira in značilni tlak v njej utreva barometričnim, z tlakom na zemlji ter se redko znižna na tlak, ki bi ustrezal višini 1500 metrov. Na ta način ne prde do poljavnega visinskega bolezni, ki sicer nastane zaradi enoksenije, pomanjkanja kisika v vdihnem zraku in zato tudi krvi. Take kabine so poleg tega tudi redno grete ter zaščitene pred mrazom. Avioni za kratke polete navadno nimajo take kabine, ako pa se slučajno zgodi, da se morajo zaradi atmosferskih razmer dvigniti v višino nad 3000 metrov, kar je meja dovoljne preskrbe krvi s kisikom (hipoksija), in če se k temu pridruži še kolebanje aviona ter vertikalni padci, lahko postane potovanje zelo nevarno. Za bolnike pa škodljivo. Te motnje še najbolj prenešajo majhni otroci, ki v avionih navadno hitro zaspe, najbolj pa so za to občutljivi stare osebe, ki se težko prilagodijo pomanjkanju kisika.

nosečnosti, so posebno občutljivi za take nevarnosti. Noseče žene so že itak bolj občutljive za morsko in visinsko bolezen. Posebno pa je zanje lahko nevaren nagli vzpon aviona, ko se zaradi nevarnosti v spodnje dele telesa, kar se zgodi pri naglem dvigu, nenadoma lahko odtrga del posteljice in nastane lahko za otroka ter nosečnico smrtonosna nevarna krvavitev. V prvih mesecih nosečnosti pa ni teh nevarnosti in tudi visinske bolezni navadno ne dosegajo tako stopnje, da bi predstavljala kontraindikacijo za potovanje z avionom.

Kar se tiče prebavnih organov, se pri dvigavanju v plasti nižjega zračnega pritiska, to pa seveda le v nehermetično zaprti kabini, širijo plin v prebavnem traktu, pri tem povzročajo lahko krče ali pa dvig diafragme trebušne preponice, da je ovirano normalno delo srca. Zlasti pri ljudeh, ki so prej pri jedi ali med govorjenjem požirali zrak, se motorna hiperaktivnost prebavnega trakta kaže v glasnih, neritmičnih menjafestacijah. Pri bolniku z organskim obolenjem prebavnega trakta lahko pride do različnih pernejnih utrujenostnih, z tlakom želodnega ali črevesnega. Če razpoka vnetega stišča, do raznih krvavitev, krčev itd.

Patološko spremenjeni obojni sistem je še huja ovira za potovanje z avionom. Pri krvnem tlaku, zvišan nad 200 mm ni dovoljno potovati z avionom. Razne nepravilnosti v ritmu utripa, srčne napake laže stopnje, pri katerih je srčna mišica še v dobrem stanju ne predstavljajo absolutno kontraindikacijo za polet z avionom, pa tudi če se za kratke čas dvigne na višino 2500-3000 metrov. Pri anemiji, pectoris ali bloku srčnih žilcev pa lahko pomanjkanje kisika izzove pravi napad.

Dihalni aparat je pri dvigavanju vedno obtežen tudi pri najbolj ugodnem letu, zato je treba posebno paziti, kadar potuje bolnik s pljučno tuberkulozo, pa čeprav prenašajo višino. Prav tako pri de pri vnetjih zgornjih dihalnih poti in celo pri navadnem rinosinuzitisu, ki ga dobimo po prehladu, pri spremembi višine do nabreklijenja sluznic, kar je splo-

šno za bolečini. Pri spuščanju aviona, ko se naglo dviga barometrični tlak, se lahko infekcija in nosa potisne v obnosne sinuse ter v ušesa.

Visinsko bolezen zdravimo kot morskot z atropinom, hociami-nom, skopolaminom ali antihistaminiki. Če ta terapija ne pomaga, je najbolje dati precejšne doze narkotikov.

Dr. A. M.

ČRNA REDKEV ZDRAVO HRANILO

Skrbna je po svoji znanjosti, tako da se je zelo redko go spodnje spomnilo, marsikatera je pa ne mara niti poskusiti, ker ima že vnaprej predsodke. Toda tudi tak, na pogled nič kaj obetajoča žvilo, so lahko dobra, ako so pravilno pripravljena. Naše go spodnje pa že iz navade segajo belih karfiljnih cvetovih, rdečim radiču in rumeni endivji. Če pa je previsoka številka v mesecu, se zaradi nižje cene ozrejo kvečjemu še po rumeni kolobari, zelju, repi in korenju.

Le mimo črne redkve gredo

Pred uporabo namakamo redkev nekaj ur v hladni vodi, nato jo olupimo in nastrežemo kakor hren. Če jo režemo na tanke liste, je težje prebavljiva. Nato je potrebno s sesekljano kumino in pokopanom z oljem. Pustimo jo nekaj časa stati, da izhlapi ostre snovi. Tako pripravljena je dobra maža za naš hren ali pa jo postrežemo za večerjo s krompirjem in oljem, v tem primeru je še po okusu ok samo.

Za spremembo nam večerjo nadomesti fižol v zrnju, zmešan s naribanim redkvičo. Če je fižol pretežak za našo družino, ga pretlačimo z oljem. Pustimo jo nekaj časa stati, da izhlapi ostre snovi. Tako pripravljena je dobra maža za naš hren ali pa jo postrežemo za večerjo s krompirjem in oljem, v tem primeru je še po okusu ok samo.

Nekatere gospodinje jo pa pripravljajo naribano in pomešano odvisljeno s kumino, oljem in kisom ter kosom črnega kruha.

Martina

Tudi za dopoldansko južno je lahko postreženo naribano, odvisljeno s kumino, oljem in kisom ter kosom črnega kruha.

Martina

ležljivo bolan. »Nespametna mati, ki vabi zdravega k bolniku, se je še dolgo jezil.

Da, niso bili Markovi starši zaman ogorčeni nad nespametnim ravnanjem Stankove matere. Ali ni pomislila na to, da utegne zboleti še Marko. Morda pa ji je bilo važnejše to, da bo imel njen sin družščino in mu ne bo več dolgčas.

Mnogo otrok je v hišah, kjer stanujeta Marko in Stanko in žal, številne so tudi matere, ki jim je zdravje tujih otrok kaj malo mar, sicer ne bi mogle pošljati mednje svoje otroke, ki jih še muči osovskaj kašelji ali pa so komaj preboleli škrlatinko. S takim malomarnim odnosom do drugih pa sami pomagamo šiviti marsikatero bolezen.

V.K.

Pravilno likanje obleke

Za vsako oblečko, ki ga ne peremo, zlasti če volneno, je naravnost nujno, da ga od časa do časa prelikamo. To je zanesljivo in obenem najcenejše sredstvo za uničenje moljev in drugih uničevalcev naših oblek.

Od pripomočkov, ki jih običajno uporabljamo pri likanju, je

glavna krpa. Zanj kupimo najkonec ali močnejše kotenje. Na koncih jo dobro zarobimo, ko smo jo dobro prekuhali, da gre ves škrob in klet iz nje. Jo v čisti vodi izplaknemo in nato posušimo. Tako smo dobili pravilno likalno krpo, pri kateri likalni gladko drsi in se nam ne bo grbančila pod njim.

Kadar likamo moško obleko, začnimo najprej s suknjičem. Ko smo ga temeljito očistili prahu in mastnih madežev, ga položimo narobe na posteljeno mizo. Ko zmočimo krpo in jo precej dobro ozmemo, jo položimo na eno stran suknjiča in likamo tako dolgo da se krpa popolnoma posuši. Pri tem likanju je dobro, če likalnih obtežimo s svojim telesom, ker le tako bomo dosegli, da bo rob postal lepo tanek. To krpo znova zmočimo, jo rahlo ozmemo in na istem mestu potegnemo z likalnikom, da ostane krpa še na pol mokra. Ko jo odzavemo, pogledamo, če se zlikano

mesto še svetli. To ponavljamo tako dolgo, da blesk izgine (na to moramo paziti posebno pri temnih oblekah). Z nadaljnjim likanjem počakajmo nato tako dolgo, da se zlikani del suknjiča popolnoma shiadi. Ko smo zlikali suknjič na znotraj, ga obrnemo na lice. Sedaj likamo, če ni prav posebno zmečkan, samo tako, da krpo le na pol posušimo. Ko nazadnje zlikamo zavličke suknjiča, moramo paziti, da ti spodaj nad luknjico niso pritisnjeni. Ko smo gotovi z likanjem, obesimo suknjič na stol, da se popolnoma posuši. Hlače položimo na mizo tako, da gre notranji šiv hlačnice spodaj tik za zunanji, zgoraj naj na puste rob točno v gubo sprejdenje hlačnice. S takim likanjem bodo že s samo krpo občutili obleko vsega zastarelega prahu in raznih nemasnih madežev. Obleka bo dobila več ali manj prvotno barvo, da bo videti kot nova. S tem nam bo plačan ves trud, ki smo ga vložili v delo.

J. M.

Pariski spomladanski kostum

Stanko, otrok ene izmed številnih družin v našem velikem bloku je bolan. Zdravnik je prišel domov in ugotovil nalezljivo bolezen. Zato je moral ostati Stanko doma v postelji in v topleni prebivalni zopno sbranje po telesu. To je med bolnejšo postalo drobenico in suhijajo, da so se rebra kar ponujala skozi prosojno kožo. Tudi obrazek je upadel. Počasi pa se je Stanku le izboljšalo, le še ven ni smel med otroke, le še ven ni smel med otroke, ki so se vprašali podilji prav pod oknom sobe, kjer je ležal bolni Stanko.

»Mama, tako mi je dolgčas, je venomer stokal in se oziral proti oknu. Da bi si lažje preganjal dolgčasje, mu je znosila na postelji cel kup knjig in igrac, a vse ni nič pomagalo. Stanko si je zaželel družbe svojih vrstnikov, ki jih

»Kje si hodil, Marko? Saj te nisem mogla priklicati od nikoder,« je karala Marka njegova mamica.

»Ah, veš mamica, s Stankom sva se tako lepo igrala.«

»S Stankom? Ta ima vendar nalezljivo bolezen! Kako, da si tja zašel? Ali te je pustilo njegova mama k njemu?«

»Stankova mama? Saj prav ona me je peljala z dvorišča k njemu.«

Mama je prebledela. »Kaj ona? Ali si ne misli, da se tudi ti lahko nalezesh od Stanka? Se tega se je manjkalo. Marko je osuplo strmel v mamico, ki toliko, da je ni pre-

magal jok. Ni mogel prav razumeti, zakaj se mama toliko razburja, le eno je vedel, da k Stanku ne bi smel.

»K Stanku ne bom šel več,« je moško obljubil, mama pa se mu je žalostno nasmehnila: »Marko, kar je je, če si kaj nalezel, si nalezel. Če štirnajst dni bomo videli. Ampak, Stankovi mami bom povedala svoje. Ali je tako nespametna ali pa...« Svjnjih misli ni povedala do konca, ker je stopil v kuhinjo Markov očka in njemu je povedala vse, kar se je popoldne primerilo Marku. Tudi očka se je razburjal ter sinu strogo zabijal, da ne sme nikdar več na obisk k otroku, ki je na-

LIZIKA IN TELEVIZIJA

Stanko, otrok ene izmed številnih družin v našem velikem bloku je bolan. Zdravnik je prišel domov in ugotovil nalezljivo bolezen. Zato je moral ostati Stanko doma v postelji in v topleni prebivalni zopno sbranje po telesu. To je med bolnejšo postalo drobenico in suhijajo, da so se rebra kar ponujala skozi prosojno kožo. Tudi obrazek je upadel. Počasi pa se je Stanku le izboljšalo, le še ven ni smel med otroke, le še ven ni smel med otroke, ki so se vprašali podilji prav pod oknom sobe, kjer je ležal bolni Stanko.

»Mama, tako mi je dolgčas, je venomer stokal in se oziral proti oknu. Da bi si lažje preganjal dolgčasje, mu je znosila na postelji cel kup knjig in igrac, a vse ni nič pomagalo. Stanko si je zaželel družbe svojih vrstnikov, ki jih

»Kje si hodil, Marko? Saj te nisem mogla priklicati od nikoder,« je karala Marka njegova mamica.

»Ah, veš mamica, s Stankom sva se tako lepo igrala.«

»S Stankom? Ta ima vendar nalezljivo bolezen! Kako, da si tja zašel? Ali te je pustilo njegova mama k njemu?«

»Stankova mama? Saj prav ona me je peljala z dvorišča k njemu.«

Mama je prebledela. »Kaj ona? Ali si ne misli, da se tudi ti lahko nalezesh od Stanka? Se tega se je manjkalo. Marko je osuplo strmel v mamico, ki toliko, da je ni pre-

magal jok. Ni mogel prav razumeti, zakaj se mama toliko razburja, le eno je vedel, da k Stanku ne bi smel.

»K Stanku ne bom šel več,« je moško obljubil, mama pa se mu je žalostno nasmehnila: »Marko, kar je je, če si kaj nalezel, si nalezel. Če štirnajst dni bomo videli. Ampak, Stankovi mami bom povedala svoje. Ali je tako nespametna ali pa...« Svjnjih misli ni povedala do konca, ker je stopil v kuhinjo Markov očka in njemu je povedala vse, kar se je popoldne primerilo Marku. Tudi očka se je razburjal ter sinu strogo zabijal, da ne sme nikdar več na obisk k otroku, ki je na-

ležljivo bolan. »Nespametna mati, ki vabi zdravega k bolniku, se je še dolgo jezil.

Stanku je tako dolgčas...

Stanko, otrok ene izmed številnih družin v našem velikem bloku je bolan. Zdravnik je prišel domov in ugotovil nalezljivo bolezen. Zato je moral ostati Stanko doma v postelji in v topleni prebivalni zopno sbranje po telesu. To je med bolnejšo postalo drobenico in suhijajo, da so se rebra kar ponujala skozi prosojno kožo. Tudi obrazek je upadel. Počasi pa se je Stanku le izboljšalo, le še ven ni smel med otroke, le še ven ni smel med otroke, ki so se vprašali podilji prav pod oknom sobe, kjer je ležal bolni Stanko.

Stanku je tako dolgčas...

Stanko, otrok ene izmed številnih družin v našem velikem bloku je bolan. Zdravnik je prišel domov in ugotovil nalezljivo bolezen. Zato je moral ostati Stanko doma v postelji in v topleni prebivalni zopno sbranje po telesu. To je med bolnejšo postalo drobenico in suhijajo, da so se rebra kar ponujala skozi prosojno kožo. Tudi obrazek je upadel. Počasi pa se je Stanku le izboljšalo, le še ven ni smel med otroke, le še ven ni smel med otroke, ki so se vprašali podilji prav pod oknom sobe, kjer je ležal bolni Stanko.

Stanku je tako dolgčas...

Stanko, otrok ene izmed številnih družin v našem velikem bloku je bolan. Zdravnik je prišel domov in ugotovil nalezljivo bolezen. Zato je moral ostati Stanko doma v postelji in v topleni prebivalni zopno sbranje po telesu. To je med bolnejšo postalo drobenico in suhijajo, da so se rebra kar ponujala skozi prosojno kožo. Tudi obrazek je upadel. Počasi pa se je Stanku le izboljšalo, le še ven ni smel med otroke, le še ven ni smel med otroke, ki so se vprašali podilji prav pod oknom sobe, kjer je ležal bolni Stanko.

IZ VSEGA ZRELO

Ženske na Himalajo

Angleške alpinistke nočejo zaostajati za moškimi

Lansko poletje se je povzpela na nekaj himalajskih vrhov, med katerimi je bil najvišji 6500 m, škotska odprava, ki so jo sestavljale samo ženske. Uspeh, ki ga je dosegla ta odprava, je verjetno dal pobudo za novo žensko ekspedicijo na Himalajo, ki jo bo pot organizirajo Angležinje, ki kakor kaže, nočejo zaostajati za škotinjami.

Britanska ženska odprava bo vodila gospa Percy Dunsheath, žena londonskega univerzitetnega profesorja. Z njo se odpravljajo na pot še londonska bolničarka Hilda Reid, bakteriologinja Eileen Gregory iz Brigh-tona in geologinja Frances Dea-ny, ki je trenutno na študijskem potovanju po Afriki.

Dunsheathova in Reidova bo- sta že marca odpotovali z avto-

moblom v Indijo, ostali dve pa bosta prišli po morju za njima. Ta ženska odprava namerava raziskovati še neodkrita himalajška področja na indijskih tleh na območju Bara Sherpa (severna Indija) in preplezati nekaj nad 6000-metrovskih vrhov. Področje, na katerega se odpravljajo, je še popolnoma neraz-

iskano in nanj še ni stopila človeška noga, tako da tudi ni nobenih zemljevidov, po katerih bi se lahko ravnale. Prav zaradi tega si tudi niso mogle točno določiti kakšnega posebnega cilja ali najvišjega vrha, ki ga nameravajo doseči. Vedo le to, da je na tem področju nekaj gorskih vrhov, visokih nad 6000 m in na te se nameravajo spravit pogumne Britanke.

Odprava bo naškočila himalajsko področje v začetku maja in bo trajala kakih šest tednov, kolikor si sredi junija se začne monsumska doba in tedaj računajo

Stroški odprave bodo znašali okrog 1500 funtov, ker nameravajo alpinistke varčevati, ko- likor bo to mogoče. Najle bodo le štiri šerpe in potrebno šte- vilno nosačev.

Dunsheathovo so tudi vprašali, kaj misli o načrtih njen mož, pa je dejala, da je precej starejši od nje in da ni bil nikdar navdušen za alpinizem, da je pač znanstvenik, ki najraje tiči v svojem laboratoriju, vendar pa se z njenim načrtom popolnoma strinja in se zanj celo navdušuje.

Zemljevid Severnega ledenega morja

Inštitut za znanstvena raziskovanja v Arktiki je izdelal prvi reliefni zemljevid dna Severnega ledenega morja. Atlas je izdelan na podlagi zadnjih znanstvenih raziskovanj v zvezi z delom sovjetskih arktičnih postaj pri snemanju podvodnega grebena Lomonosov. Znanstveni material, ki so ga zbrali kolektivni sovjetski arktični postaji je omogočil, ugotoviti geografski položaj in geološko strukturo tega grebena. Sovjetski znanstveniki so v bazenu Arktika odkrili še dva nova podvodna grebena, ki sta dolga tri sto do štiri sto kilometrov.

Pot na Himalajo vodi skozi slikovito nepalsko prestolnico Katmandu.

Promet v newyorškem pristanišču

V preteklem letu so v newyorškem pristanišču poleg ostalih rednih ladij zabeležili tudi 130 novih, ki so povzročile priplave v to pristanišče. Po podatkih, objavljenih ob koncu lanskega leta so te ladje prihajale v pristanišče kakor sledi:

Ob Novem letu 1955, je prvi priplul v luko liberijski tanker »Atlantic Earl« s 16.758 tonami in sicer 1. januarja 1955 ob 12. uri, zadnja pa priplula 26. dec. 1955 švedska ladja »Rigoletto« s 1.899 tonami.

Med temi 130 ladjami so bile prvič tudi tri potniške ladje, vključene v promet v lanskem letu. Največja med njimi in hkrati tudi v pristanišču je bila potniška ladja »Cunarder Inverna« s 21.717 tonami, dalje izraelska

ladja »Israel« z 10.000 tonami in končno nemški potniški parnik »Hannover« z 9.000 tonami.

Od ostalih 127 ladij pa je bilo 79 trgovskih ladij in 48 tankerjev.

Prvim je pripadalo 429.810 ton prostornine, drugim pa 598.904 ton.

Narodnost teh ladij je bila sledeča: na prvem mestu je Norveška z 30 ladjami, sledi Velika Britanija z 17 ladjami, Japonska z 12, Nemčija in Liberijska pa obe s po 11 ladjami. Kot celota vzelo so te ladje priplule pod zastavo 23 različnih držav.

Večina vseh ladij je bila na motorni pogon in sicer odpade na trgovske kar 70, na tankerje pa 20 ladij na motorni pogon.

Največji delež prometa teh novih ladij v newyorškem pristanišču odpade na mesec oktober s 16 ladjami (148.462 ton), najmanj pa na mesec april, ko je bilo registriranih 7 ladij s skupno to-

štiri Britanke, da bodo že v Bombayu.

Vse štiri so izkušene alpinistke. Dunsheathova in Reidova sta plezali že v Evropi in Kanadi, Dunsheathova pa je preplezala tudi več novozelandskih vrhov, ki so po njenih izjavah mnogo bolj podobni himalajskim kot evropski, kajti tudi v Novi Zelandiji so še neraziskana področja.

Atomski prah povzroča raka

Ameriška atomska komisija je ugotovila, da povzroča atomski prah kostnega raka. Ta prah vsebuje snovi, ki jih stroneji in prav poslednji je povzročitelj raka. Zato omenjena komisija opozarja, da bi atomska vojna pomenila splošno nevarnost za človeško kosi, torč za človeka sploh.

IZNAJDBE ZA KUHNJO

Vsaki dve leti prirejajo v Londonu mednarodno gostinsko razstavo, kjer razstavijo tudi moderne kuhinjske opreme.

Letos govorijo več o električnem kuhanju, modernemu dužežu, s pomočjo katerega se lahko skuha vse v zelo kratkem času. Namesto tega sedaj mnogo omenjajo pripravo za kuhanje s pomočjo infrardečih žarkov. Na razstavi je precejšnje število pečic, ki pečejo s pomočjo infrardečih žarkov. Nekatere tovarne so šle za tem, da izdelajo poceni pečice, drugim pa je bilo tudi za lep videz. Pečica lahko speče biftek v eni minuti, zarezbernico v treh minutah itd.

To ni sicer nič posebnega, kajti kuhanje s pomočjo infrardečih žarkov je že dlje časa poznano. Mimogrede rečeno, infrardeči žarki so ista toplota, ki jo proizvaja na primer površina plošče električnega štedilnika. Ker je temperatura precej nižja od temperature odprtega plamena ali razžarjene električne žice, se meso v tej pečici ne more zažgati. To pomeni, da lahko postavimo na primer biftek med dva taka krožnika, tako da lahko toplota prihaja v meso s

obeh strani. Na ta način se meso lahko zelo hitro speče. Vse kaže, da ta sistem za hitro kuhanje prihaja vedno bolj do veljave. Povpraševanje po pečicah z infrardečimi žarki se je zelo povečalo. Švedski inženirji so izpopolnili tako novo peč z infrardečimi žarki z gretjem s paro, tako da se lahko meso peče, kuha in duši. Pravijo, da je peč največji napredek v zadnjih sto letih in še posebno v kuhinjah, kjer pripravljajo hrano za veliko ljudi. Švedski strokovnjaki trdijo, da taka peč potroši goriva za časa kuhanja za 70 odstotkov manj. Na razstavi je tudi nova električna pečica, v kateri se s pomočjo infrardečih žarkov pečejo klobase. Prednost te pečice je v tem, da se lahko istočasno peče 50 klobaz, da ga ne kad in mast ne cvrti. Priprava je zelo privlačna za restavracije in vzbuja apetit pri gostih. Klobase se pečejo v lastni masti, medtem ko se vrtijo med dolgimi železnimi valji, ki ne rjavijo, in so greti od znotraj. Na razstavi seveda ne kažejo samo novih iznajdb v kuhinji, temveč imajo tudi razstavljeno novo stekleno posodo iz takozvanega opalnega stekla. To so krožniki in skodelice, ki se ne razbijajo. Steklo ni prozorno, ima biserno, belo barvo ter je na videz prav tako privlačno kot najfinejši porcelan. Še več. Posoda ne bo popokala, ne bo spremenila barve in ne izgubi leska. V njej se ne bodo pojavile male razpoke, kjer je leglo bacilov. Razstavljene so tudi stroji za kuhanje kave, ki so velika novost. Na letošnji razstavi je tudi razstavljena priprava za avtomatsko pripravljanje čaja, nadalje priprava, ki lupi jabolka ter istočasno izreže sredino.

Ženske in telefon

Državna telefonska služba v Ottawi je na podlagi zbranih podatkov o telefonskih razgovorih prišla do zanimivega zaključka. Francozinja telefonira samo enkrat na dan, Angležinja trikrat, Švedinja petkrat, Američanka pa devetkrat. Najbolj klepetave pa so Kanadčanke, to pa zato, ker je število telefonskih pogovorov v krajevnem prometu neomejeno. Kanadčanka telefonira vsaj petnajstkrat na dan.

Mleko v kosih

V Varšavi je temperatura nadomna padla od plus pet na minus trideset stopinj. Zaradi hudega mraza mleko v steklenicah zmrzne in steklenice pokajo. Da bi se temu izognili, so v vseh varšavskih mlekarnah začeli prodajati mleko na kose.

Vojna proti svetim kravam

Nad sedemstaj tisoč kmetrov iz pokrajine Patiala na severu Indije je napovedalo vojno številnim svetim kravam, ki pustosiho njihove živice in vrtove. Kmetje že dolgo vrsto let trpijo ogromno škodo, ki jo povzročajo krave, sedaj pa so sklenili, da bodo z njimi obračunavali. Sestavili so komisijo 21 članov, ki bo vodila operacije, v katerih morajo pokončiti nad tisoč krav, ki so se doslej, izkoriščajoč svojo »svetost«, svobodno sprehajale naokoli.

TUJI humor

Ko je nek kritik v pomečkanih obleki zapušča gledališče, mu je producent zaklical: »To ni primerna obleka za premiero! Vidiš je kot da ste v tej obleki spali.«

»Saj sem.« je zdehaje odvrnil kritik, »pravkar sem bil na vaši premieri.«

OKLEPNIKI IZ ZAHODNE AFRIKE

Na jugu Sahare, med Jezerom Čad, Francosko ekvatorialno Afriko in britansko Nigerijo živijo plemena Hausa in Fulani, znana po svojevrstni kulturi in civilizaciji. Hause so predvsem trgovci (nekatera poročila prav v zadnjem času) kažejo, da gre čez to področje dober del trgovine s sužnji, katere pošiljajo skozi Sudan v Arabijo), pa tudi bojovniki. Rasno so mešanica Tuarogov, svojih severnih sosedov, Arabcev, oziroma Sudancev z vzhoda in Crncev z juga. Po veri muslimani živijo v fevdalnem redu. Zgodovina pozna stotletja stare Hausa države z njihovimi slikovitimi emirji in sultani. Ti se obda jajo z barbariskim bliščem, o kakršnem večših mislimo, da je opisan samo še v zgodovinskih romanih. Hause so odlični konjeniki. Na sliki je telena straža enega od takih emirjev, gospodarja Kadune v severni Nigeriji. Njihova oprema — nosijo tudi verižne oklepe — spominja na srednjeveške viteze, kar pravzaprav tudi so

Tunnel pod morjem

V velikem američkem pristanišču Baltimore v zalivu Chesapeake je promet med posamezniki dobi ob obali, kakor tudi preko zaliva tako narasel, da so sklenili zgraditi pod zalivom tunel, ki naj bi prevzel del prometa. Tunel pod morjem bo dolg okrog dva tisoč metrov in bo povezoval del pristanišča v središču mesta in ladjedelnico z nasproti stoječimi dokli, kjer natočarjajo ladje. Ta podmorski tunel bo sestavljen iz enaindvajset cevi in bo omogočal prehod v obe smeri. S tem bo zveza med raznimi deli pristanišča skrajšana za petnajst do dvajset kilometrov. Zaliv Chesapeake, poznani že po svojem velikem mostu, dolgem nad sedem kilometrov, ki znatno skrajšuje pot med Washingtonom in Philadelphijo, bo dobil s tem tunelom še en važen prometni objekt.

Trgovsko podjetje kmetijskih zadrug »Kmetovalec« Ptuj išče gospodarskega POSLOVODJO, verzirane pri delu s kmetijskimi pridelki za vodenje večjega skladišča v okolici Ptuja. Plača po tarifnem pravilniku ali dogovoru. Pogoji: nezakazovan. Pismene prošnje na naslov: Trg. podjetje »Kmetovalec« Ptuj.

Menjalnik, transformator in diferencial za potniški avto znamke »Lincoln« potrebujemo takoj. Ponudbe: pošt. pred. 850 Beograd ali na tel. 29-603 in 29-778

Globus-Spedicija, Ljubljana

sprejme v službo takoj

FINANČNEGA KNJIGOVODJO in KNJIGOVODJO za devizno poslovanje

s popolno srednjo izobrazbo in prakso v poslovanju.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah dostavite do 28. II. 1956 na naslov: Globus-Spedicija, Ljubljana, Titova 33.

Sprejememo mlajšo moč v KNJIGOVODSTVO

Pogoj: srednja ekonomska šola — tudi brez prakse.

Gradbeno podjetje »ZIDGRAD« - IDRJA.

Podružnica »SLOVENSKEGA POROČEVALCA« KRANJ

sporoča, da od 18. februarja t. l. dalje posluje v NOVIH PROSTORIH, v Pokojniškem zavodu, KOROŠKA CESTA 16. telefon 280.

Večja kot Manhattan

Z ameriškega ledolomilca »Glacier« poročajo, da so odkrili na zadnji patrolni vožnji v bližini ameriške baze na Antarktiki ledeno goro, ki je trikrat večja od polotoka Manhattan (okrog 31 km²). Ledolomilec »Glacier« je bil na vožnji od zaliva Kainan v McMurdo Sund, ko so prvič opazili to goro. Ladje te ameriške odprave dnevno srečujejo ledene gore, vendar so te v primeri s to

Kalifornija uvaža kače

Kalifornija nujno potrebuje večje število kač, zato je nedavno naročila na Marijskih otokih dvesto kač mesojedk. Kače mesojedke so najkrajše in napadajo tudi druge kače da jih požre. To vrsto kač goje na Marijskem otoku posebni goštelji kač, ki so za nevarno delo bogato poplačani z donosno trgovino. Kalifornija potrebuje kače mesojedke zato, da bi v najkrajšem času uničile druge vrste kač, ki uničujejo limono-ve in pomarančne nasade.

Originalna reklizmo

Pred kratkim je pariski »Paris Soir« objavil reklamni oglas sledeče vsebine:

»Obišči, ki jih proizvaja naša tovarna, uspešno promovajo proti išiasu, lumbago in drugim bolečinam v križu. Puščajo same majhno revmatično bolečino, ki vam služi za vremenske prognoze.«

Heroin

Po poročilih stalnega odbora OZN za proizvodnjo opija so v letu 1955 proizvajale heroina samo tri države, in sicer: Velika Britanija, Belgija in Portugalska. V lanskem letu je proizvedena heroina padla za skoro štiri- deset kilogramov; od dve sto kilogramov na sto šestdeset.

Takole približno bo videti, ko ga boste nosili, gospa...

LADIJSKI IZ NOVE LITINE VIJAKI

Ladjedelnice so po daljših poskusih začele izdelovati ladijske vijake iz nove litine, ki je emes nikla, aluminija in bronu. Nova zmes ima mnogo prednosti pred staro, ki je bila sestavljena iz mangana in bronu.

Novi vijaki so sicer dražji od klasičnih, presegajo pa po trdnosti in splošni odpornosti do sedanja. Poleg tega so še znatno lažji. Vijaki iz nove litine imajo daljšo življenjsko dobo in so skoraj neobčutiljivi za kemično razjedanje morske vode. Začeli so jih uporabljati pri tankerjih, tovornih ladjah in trgovskih ladjah za hitre proge.

Staro zlitino bodo vsekakor uporabljali še naprej, predvsem za ladje z manjšimi hitrostmi in take, ki imajo relativno majhno moč strojev. Ladjedelniki oddelke družbe »Bethlehem Steel« v ZDA, ki je začela

prva izdelovati vijake iz nove zlitine, jih je v dolgih preizkusih natančno proučila in dognala, da odgovarjajo vsem zahtevam.

Ladjedelnica iste družbe je sporočila, da ima že mnogo naročil za nove vijake, ki bodo preselili teže 27 ton, ko bodo gotovi za montažo. Ladjedelnice slovi v strokovnem svetu kot ena najboljših v projektiranju in montaži ladijskih vijakov naploh. Tako je bila tudi prva, ki je montirala nov vijak na neko ladjo, da bi ga v vseh pogledih preizkusili. Ladja nosi ime »Punta Cabrana« in prevažata rudo iz ležišč ob gornjem Orinoku v Venezueli v pristanišča ob Atlantiku. Ima dva vijaka in 6.000 ton nosilnosti. Montirani vijak ima premer 23 centimetrov in je namenjen za 28.000 tonski tanker, tehta pa kar 45.500 funtov in je lažji od vijaka iz stare litine za celih 10.000 funtov. Konstruktorji računajo, da bodo vijaki iz nove litine zmogli 30 odstotkov večje obremenitve kot stari iz mangano-ve in bronove zlitine.

Zavetje za umetnost

Opolnomočen minister republike San Marino v Parizu, Angelo Donati, je UNESCO predložil ponudbo svoje vlade, ki daje te mednarodno organizaciji ni razpolago svoje ozemlje, kjer bi v primeru vojne lahko spravila umetniška dela vseh muzejev sveta.

Lani 599 prireditev

5 skupščine sveta »Svoboda« in prosvetnih društev mariborskega okraja

V soboto je bila v Mariboru prva skupščina sveta »Svoboda« in prosvetnih društev mariborskega okraja, katere se je poleg številnih delegatov udeležil tudi predsednik Zveze »Svoboda« in prosvetnih društev LRS Iv. Regent.

Predsednik sveta »Svoboda« in prosvetnih društev mariborskega okraja Peter Kociper je v svojem poročilu poudaril, da je v okraju 113 »Svobod« in ostalih prosvetnih društev, v katerih je vključenih okrog 23.000 članov. Od februarja do oktobra 1955 je bilo v 56 okrajih 412 predavanj Ljudske univerze. Najboljše uspehe je dosegla Ljudska univerza v središču Maribora. V okraju je bilo 117 knjižnic, v katerih je število knjig poraslo od 92.227 na 113.059. Samo Delavska knjižnica v Mariboru ima 22.000 knjig. K izboljšanju materialnih pogojev ljudskih knjižnic je lani v veliki meri prispevala knjižna akcija, pri kateri so zbrali v okraju nad 1 milijon din in 3697 knjig. Od 117 knjižnic jih ima le 47 svoje prostore, medtem ko se jih 70 stiska v zasebnih hišah, gostilnah in drugih neprimernih prostorih. Knjižnica v Crni pri Prevaljah ima sicer 775 knjig, vendar je lani bila zaprta zaradi pomanjkanja prostora. Najboljše uspehe so pokazale knjižnice v Slovenski Bistrici, Pragerskem, Rušah, Oplotnici, Prevaljah, Studencih in v nekaterih drugih krajih.

V mariborskem okraju je kulturna dejavnost v društvenih med najmočnejšimi, kar dokazuje obstoj 96 dramskih druščin s 450 nastopi v preteklem letu. Lani je v okraju delovalo 21 lutkovnih odrov za ročne lutke in 6 mariborskih lutkovnih odrov. Glasbeni svet je lani ocenil delo 38 pevskih zborov in instrumentalnih skupin. Jezikovne tečajne obiskuje okrog 1200 tečajnikov. Doslej so pokazali največji uspeh tečajni za otroke, ki so vedno dobro obiskani. Letos so začeli s konverzacijskimi večeri za angleščino. Tečajni vodi z veliko požrtvovalnostjo in z uspehom tov. Miovič. Lani je bilo v mariborskem okraju 599 raznih kulturnih prireditev, ki jih je obiskalo 97.840 ljudi.

V razpravi so delegati govorili o izobraževalnem delu »Svobode« in prosvetnih društev, o materialnem stanju, o pomanjkanju primernih prostorov za vaje in prireditve, o delu Ljudske univerze in o drugem. Tov. Ivan Regent je poudaril, da se »Svobode« in ostala prosvetna društva v Sloveniji borijo z velikimi težavami, ker jim primanjkuje učil in nekaterih drugih predmetov. V Sloveniji je nad 900 »Svobod« in prosvetnih društev. Nekatera društva še vedno preveč zanemarjajo partizansko pesem. Pri Zvezi »Svoboda« in prosvetnih društev so doslej ustanovili svet za glasbo, medtem ko nameravajo ustanoviti tudi svet za dramsko umetnost. Prav tako po besedah tov. Regenta ni izključena ustanovitev sveta za knjižnico. Zveza bo izdajala vsako leto slovenske pesnarice. Prav tako razmišljajo tudi o izdajanju mesečne revije za pesmi z notami, ki jih društva sedaj pri-

svojem delu zelo pogrešajo. Na koncu so izvolili 21-članski upravni in 5-članski nadzorni odbor sveta »Svoboda« in prosvetnih društev mariborskega okraja. M. K.

MARIBOR

Torek 21. februarja. Dežurna lekarna: »Student« - Gorkega ul. 18.

NARODNO GLEDALIŠČE Ob 19.30. Loreca: »Martiana Pineada« - Red ZIS.

RADIO 5.-7.30 Prenos sponda Radia Ljubljana. 7.30-7.40 Domača poročila in objave. 7.40-8.00 Izjava Št. re. flosalij poeta Mija in Stan. 8.-8.10 Mi in o športu. 8.10-8.30 Moderne popularne pesmi. Izjava Saša Tipel s svojim kvarteta. 11.-12.30 Prenos sponda Radia Ljubljana.

UMETNOSTNA GALERIJA Ogled stalne galerijske zbirke od 19. do 16. ure.

KINO Ptuji: amer. film »Oplje norčije«. Mladinski film »Kekes« za šolsko mladino.

Rojstva v Mariboru Rodile so: Ivanka Jančević, knjižničarka; D. Počehova; Mirana; Vida Novak, kontrolorka; Ireno; Antonija Ditenajler, gospodinja; Petra; Antonija Zidar, gospodinja; Zvezdica; Julijana Gorenec, predica; Roman; Alojzija Rebernik, gospodinja; Slov. Bistrica; Antona; Jožica Murauš, gospodinja; Marijette; Zofija Brster, gospodinja; Kapelnik; Jožica; Dragica Potocnik, snajlika; Sladki; vrh - fanta (brez imena); Jožica Taradi, strežnica; Dražilo; Ljudmila Kumer, računovodja; Jožica; Marija Kocijan, pred. učiteljica; Boruta; Terezija Čuš, predca; Brančič; Berta; Merčnik, sladničarka; Novi; Travnik; Ivana; Marija Grun, predica; Ireno; Terezijska; Kokoč; kosp. promičnica; Laznica; Bojana; Marija Veseljak, gospodinja; Dančič; Elizabeta Knupič, z.d. delavka; Poljški; vrh; Franca; Antonija Mathen, gospodinja; Sp. Velka; Branka; Branka Dobrotinšek, delavka; Mirjano; Jožica; Kmetec; delavica; Ravna; Jožica.

Janošević dobiva naprej

Za ljubitelje zabavnega drsanja

Škoplje, 20. febr. Udeleženci letošnjega šahovskega prvenstva so bili v soboto preseli ter so zvečer obiskali opero. Večera popoldne pa so odigrali VII. kolo. Očitno se prva partija se je končala šele po več kot tih urah igranja. In sicer med Djuraševićem in Mat. Janovičem - remi, po 28 potezah. Bolj je igral zelo natančno in je dokliral največkrat pozicijo ter s tako rešil pol točke. Trifunovič je ponovno remiziral, pri čemer je celo prekorabil »horos«, ker je prišel z Lukičem do remija šele v 22. potezi. Ker v starodajski partiji ni nobeden partnerjev prišel do pred-

nost, sta se zedinila za delitev točk. Enako se je končala tudi igra med Pircem in Maričem. V starodajski obrambi je Marič zasedel v pasivno pozicijo in kazalo je, da bo Pirc našel pravo pot do zmage. Pri tem pa je bil preveč radodaren s časom in je nazadnje pristal na remi v 22. potezi. Čeprav je bilo tedaj vse v zapletljivi in mnogo možnosti za nadaljnjo borbo. Za majhno presenečenje je poskrbel mojstrski kandidat Čirič, ki je pr moral velmojstra Ivkova, da mu je ponudil remi v zanj neugodni poziciji. Nasprotno, Ivkov je moral v 8 minutah opraviti 17 potez. V sicilijanski partiji je Čirič ponudil žrtev kmeta, kar bi imelo za posledice velike zapletljive, Ivkov žrtve ni sprejel, vendar je potem izgubil mnogo časa za druge probleme. Po štirih urah in pol igre je prvo zmago v tem kolu spraval Matulović, ki je po 37 potezah matiral Rabarja. Igrala sta špansko partijo Rabar je imel sprva pobudo in je tudi smotnejše igral s svojimi figurami. Matulović pa je z lepo komb. nacijsko trdnjav in skakačev dobil dve figuri za trdnjavo, potem pa se enega kmeta

in pristil Rabarja, da se je vdal. To je bila ena najlepših partij na vsem turnirju. Naslednja partija, ki se je končala z zmago, je bila Karaklač - Jovančič (19). Državni vrh Karaklač si je pozvil 13.1 na tabeli, in sicer po 34 potezah. V španski partiji je odpril linijo g. podvojil trdnjavo in v dvema damama prisiral neobrnljiv mat. Jovančič se ni prida znašel v nastalih situacijah. Zanimiva je bila partija med Gligoričem in Sokolovom, v kateri je imel belci s kolebanjem lovcev precej računov za zmago, vendar se je naposled zadovoljil z remijem v bokirani poziciji, ki je bila nekoliko boljša za črna. Igrala sta 31 potez. Partiji Milč - Tot in Tomovič - Udovič sta bili prekinjeni, medtem ko je Daja po kratki analizi iz svoje prikljone partije dal celo točko Janoševiću. Stanje po VII. kolu: Janošević 6, Gligorič 5, Matanović 4.5, Pirc - Djurašević, Sokolov in Matulović 4. Udeleženci prvenstva: Ivkov, Marič, Lukič in Karaklač. Jlic 3.5, Jovančič 3, Milč 2.5 (1), Trifunovič, Rabar in Čirič 2.5, Tomovič 2 (1), Tot 0.5 (1).

Praznik sanjarjev v Begunjah

V nedeljo je bilo v Begunjah že drugič tradicionalno tekmovanje sanjarjev za Orlov pokal, ki ga je prikljicala v življenje Gorenjska smučarska podzveza da bi popularizirala to lepo zimsko športno disciplino po vseh gorenjskih krajih. Kjer so ugodni pogoji. Pokal so poklonili v spomin na padlega partizana Janka Pec. Iška znanega smučarja iz Begunj. Prireditelj so storili vse, da je tekmovanje poteklo v splošno zadovoljilo, žal pa proga prav danes zaradi mnogo zapadlega snega ni bila tako hitra, kakor prejšnje dni. Tudi z udeležbo so bili lahko prav zadovoljni, saj je nastopilo pet moštev in vsega 60 tekmovalcev. Kakor lani so tudi letos na tem tekmovanju zmagali favoriti: Jesenje pred Tržičani in udeleženci iz Zirovnice, Boh. Bistrica in Begunjski Organzacija je bila prav dobra in tudi gledalcev se je zbralo na tekmi, več sto. Po končanem tekmovanju so v restavraciji Begunjskega razglasi razultate in razdelili praktična darila med najbolje plasirane. Ibi - mostva za Orlov pokal: 1. Jesenje 13:27, 2. Tržič 12:27, 3. Zirovnica 13:01. Mostva za pokal Gorenjske SP: 1. Jesenje 21:03, 2. Tržič 26:3, 3. Boh. Bistrica 26:32. Posameznik - člani: 1. Kilar 3:44, 2. Jalen (oba Jesenje) 3:49, 3. Cesenj (Tržič) 3:59.7. Članice: 1. Kilar 4:00, 2. Debeljak (oba Jesenje) 4:22, 3. Miančinger (Begunje) 5:13.

ZMAGA DANSKIH TELOVADCEV

Kišbhenaven, 20. febr. V telovadnem dvoboju med Dansko in Jugoslavijo, ki je bil sinoči tukaj in se je končal z zmago Dancev (331:45:328:10), so bili Jugoslovani boljši v tekmovanju na bradli in enakovredni v vajah na konju, v ostalih štirih disciplinah pa so bili nesporno slabši. Najboljši jugoslovski telovalec je bil Jurjevič, ki je na bradli zbral 9,45 točke.

SPORTNE ZANIMIVOSTI V KRATKEM

Ameriška atletska federacija je suspendirala atleta Eno Santeleja, znanega tekaca na eno miljo, ker je bil lansko leto potegnil za gostovanje v Kaliforniji več denarja, kakor bi ga bil smel. Menja zaradi tega ne bo smel na avstralsko olimpijado. Na II. atletske prvenstvo Jugoslavije v dvoranji, ki je bilo v nedeljo v Zagrebu je nastopilo 120 atletov in atletinj. Najboljše rezultate je dosegla atletinja Odrada Stamejčičeva, ki je v teku na 60 z ovrami potrebovala 8,7 sek. Ker je za pol sekunde boljše od starega državnega rekorda. Tudi član Kladivarja Lorger je v teku na 60 m z ovirami (8,2 sek.) postavil dober čas. Razenji niju so udeležili še Skiljevič, Mugoša in Sarič. Na V. evropskem košarkarskem prvenstvu Evrope za ženske, ki bo od 2. do 10. julija v Prag, bodo sodelovali tudi Jugoslovanci. Prilave so zelo številne. Hokejska ekipa beogradskega Partizana je v soboto na gostovanju v Budimpešti odigrala mednarodno tekmo z ekipo Vöröš Meteor neodločeno 3:3. Gledalcev je bilo 8.000. Najboljšo igro so Beogradjanci pokazali v drugi tretjini, ko so dosegli pozitivni izid 2:1. Olimpijski zmagovalec v samostojnih skokih Finec Hyvarnen je na tekmovanju za zlatko glavno prvenstvo zasedel komaj šesto mesto. Zmagal je Oksanen, za njim pa so se širje drugi odlični finci skakali pred letosnjim odlikovancem z zlato kolajno.

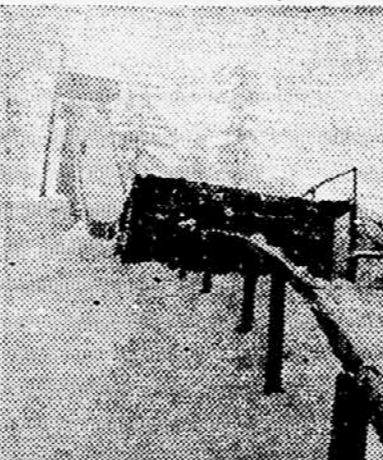
OLIMPIJA I: MARIBOR II:1

MARIBOR, 19. febr. Večera zvečer sta se v Mariboru pomerila za prvenstvo Slovenije Olimpija iz Ljubljane in domača Branik. Zmagala so gostje iz Zagreba. Zmagala so pokazali Krizman, Iščič, državni vrh Bido, pri Mariborčanin pa Znidarič, Malek in Divjak. Pri bežanju je nastopila Rezidarič, pri nesrečnikar Krizman, Rezidarič, Prstovnik 2:0, laika: Kuzič 2:0, Drož 2:0, wetter: Kolnik - Znidarič 2:0, srednja: Reja - Malek 1:0, srednja: Reja - Divjak 1:1, teška: Bido - Kuzič 2:0.

NOGOMETNO PRVENSTVO PRELOŽENO

Na konferenci zastopnikov klubov zvezne nogometne lige v Beogradu se je največ razpravljalo o finančnih posameznih klubov, o prestopanju igralcev iz kluba v klub, o novem sistemu tekmovanja, ki bi bil o vseh teh vprašanjih več mnenj, je bilo sklenjeno, naj odbor Hrvatske klubov predloži o vseh teh vprašanjih predmetno resolucijo, o kateri bo najprej razpravljali upravni odbor, dokončno rešitev pa bo izrekla redna letna skupščina NZJ.

Poznat svetovno znanega švicarskega alpinista Raymonda Lamberta? Verjetno ne, vsaj osebno ne. Spoznal ga boste, ker pripade to dni v Ljubljano in se vam bo predstavil na večeri s predavanjem in barvnimi sklopčnimi slikami in filmom.

Poljudenjem ob 16.00 v slaki vse živo... Na mednarodnih tekmah v skokih bodo sodelovali Avstrijci Bradl, Wieser, Müller, Reinhardt, Wallner (vsi SK Bisehofshafen). Dane pričakujejo še prilave Nemcev in Italijanov.

Vsak četrtak »TEDENSKA TRIBUNA«

Po dolgi boleznii je umrl 19. februarja 1956
LOJZE GOROPEVŠEK
absolutni veterinec
Pogreb bo 22. febr. ob 10. uri v Sv. Juriju ob Taboru.
Zalujoči: starši, sestre in brata.
Tabor.

Po dolgi in mučni boleznii je preminil naš nepozabni mož, oče, stari oče in brat
ANTON LJUBIČ
upokojenec
Iz Sp. Slivnice pri Grosupljem št. 62. Pogreb nepozabnega bo 22. febr. 1956 ob 16. uri na Sp. Slivnici pri Grosupljem.
Zalujoči: žena Marija, sinovi Franc, Tone in Milan in družinami, hčeri Marija in Ivanka z družinami in sin Ivan ter ostalo sorodstvo.

Ob smrti naše preljube mame, stare mame, tete
REZIKE THALER
se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali. - Posebna zahvala vsem darovalcem lepega cvetja in vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti v Ljubljani in Skofji Loki.
Zalujoči: hčerka Ela, sin Rado in ostalo sorodstvo.

Zahvala
Ob izgubi dragega očeta, testa, brata in strica
JOSIPA GLUŠIČ
upokojenec
se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in izrekli sožalje, bodisi pisмено ali ustno. Obenem izrekamo toplo zahvalo vsem, ki so poklonili vence in cvetje ter prišli, da ga sprejemo na zadnji poti.
Brežice, 18. febr. 1956.
Dr. Glušič Anton in družina.

Zveza komunistov Sp. Slivnica, p. Grosuplje, sporoča, da je umrl njen član
ANTON LJUBIČ
Stari
Pogreb bo na Sp. Slivnici pri Grosupljem, dne 22. febr. 1956, ob 16. uri. Zvestega člana in borca za socializem bomo ohranili v trajnem spominu.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom sporočamo žalostno vest, da je preminila naša draga in ljuba žena, mama, stara mama in sestra
FRANČIŠKA SLAVIČ
roj. SVAJGER
Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 21. febr. 1956, ob 16.30 izpred hiše žalosti Sentvid 78 na pokopališče v Sentvidu. Sentvid nad Ljubljano, dne 19. febr. 1956.
Globoko zalujoči: mož Jože, otroci Zorko, Jožica, Dragica in Marjan ter ostalo sorodstvo.

Uprava Splošne bolnišnice v Brežicah sporoča žalostno vest, da je nenadoma umrl po kratki in težki bolezni dolgoletni zvesti sodelavec
NIKO ZUPANČIČ
RACUNSKI KONTROLOR
Dragoga tovariša in zvestega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu!
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, 22. februarja 1956, ob 15.30 uri od hiše žalosti na mestno pokopališče. Brežice, 20. februarja 1956.
UPRAVA SPLOŠNE BOLNIŠNICE, BREŽICE

IZŠEL JE
NAJNOVEJŠE
E. WALLACE:
ZELENA SNET
Cena trdo vezani knjigi 450 din in kartonirani 350 din
Knjigo naročite pri
ČASOPISNO-ZALOŽNIŠKEM PODJETJU
»SLOVENSKI POROČEVALEC«
Ljubljana, Tomšičeva 5-II, pp 29

EDGAR WALLACE:
ZELENA SNET
KRIMINALNI ROMAN
73

Slugi, ki je prišel v pisarno, je nekaj naročil, in šele dvajset minut pozneje, ko je Beale v pisarni višjega komisarja presenetljivo dobro zajtrkoval, mu je le-ta dovolil, da začne s pripovedovanjem.
»Sedaj sem pripravljen,« je rekel.
»Začel bom od začetka,« je prišel Stanford Beale. »Bil sem član tajne službe Združenih ameriških držav Na prošnjo Mr. Kitsona, ki ga poznam, sem prišel v Evropo, da posvetim ves svoj čas Miss Cresswell in doktorju van Heerdenu, ki sem ju moral nadzorovati. Vse to vama je že znano.«
»Nekega dne, ko sem v doktorjevi odsotnosti preiskal njegovo sobo - hotel sem najti kakršen koli dokaz v zvezi z Millinbornovim umorom - sem našel tole.«
Iz svoje denarnice je vzel časopisni izrezek in ga položil na mizo.
»Je iz španskega časopisa »El Inparcial« in članek vama bom prevedel:
»Molčečnosti in geniju dr. Alphonsa Romanosa, višjega vojaškega zdravnika v Vigoju, gre zasluga, da je bila okoliškim kmetom prihranjena velika, obžalovanja vredna katastrofa. - (Prevajam dobesedno) - Prejšnji ponedeljek je senjor don Marin Fernandez iz La Lineje odkril, da je eno njegovih žitnih polj čez noč izumrlo in da je že trohnelo. V največjem strahu je obvestil o tem višjega vojaškega zdravnika v Vigoju, in dr. Alphonso Romanos je z njemu lastno požrtvovalnostjo in energijo takoj prišel na sam kraj v spremstvu nekega inozemskega kemika. Na srečo je bil doktor odlični bakteriolog. Preiskava mrtvega žita, ki je že širilo neprijeten vonj, je dognala neko novo bolezen, verde orin (zelena snet). Po nalogi doktorja so nato polje zažgali. Na srečo se bolezen ni razširila, ker je bilo to polje ločeno od drugih polj senjorja Fernandezaya s širokimi živim mejami. Z izjemo dveh bilk okuže in pšenice, ki sta ju vzela dr. Romanos in inozemski kemik s seboj, je bila kuga uničena.«
»Inozemski kemik,« je dejal Beale, »je bil doktor van Heerden. Časopis je iz leta 1915, ko je bil zdravnik na letnih počitnicah, in brez težave se, ga izsledil. Poslal sem enega svojih ljudi v Vigo, da izpraša doktorja Romanosa, ki se je tega dogodka še dobro spominjal. On sam je smatral za pravilno, da je bakterije uničil, potem ko jih je previdno preiskal in si opazovanja zabeležil. Upal je, da je njegov nekdanji prijatelj van Heerden storil isto. Van Heerden pa seveda tega ni storil, ampak je bakterije v svojem laboratoriju vneto gojil; to je delal, kolikor sem dognal, profesor Heyler, neki star Nemeč, ki je že dolgo v van Heerdenovi službi in ki je videti še dokaj pošten. Nekeč je doktor te vrste skoraj izgubil, in samo na ta način, da je odposlal manjše količine bakterij raznim propadlim znanstvenikom, ki jih je prisilil, da so jih gojili na različne načine, je našel plodna tla, na katerih najbolj uspevajo. Mislim, da je fermentirana ržena moka, nisem pa o tem popolnoma prepričan.«
»In kaj mislite, za kaj hoče van Heerden svoje kulture uporabiti?« je vprašal komisar.
»Tako je bom spregovoril o tem. Med svojim poizvedovanjem sem odkril, da je zbiral zelo točne podatke o velikih pšeničnih poljih vsega sveta. Iz njegovih priprav sem sklepal, da namerava poslati po vsem svetu celo armado agentov, ki bodo na določeni tleh spustili bakterije na rastočo pšenico.«
»Vendar bi teh nekaj bakterij napravilo na ogromnih pšeničnih poljih, na primer v Ameriki, le omejeno škodo.« Beale je odkimal.
»Mr O'Donnell,« je rekel resno, »bakterije so se med eksperimentiranjem zelo oplenile. Če bi strl le eno polno stekleno cevko teh bakterij na oglu deset tisoč oralov velikega

polja, bi začelo to v teku štriindvajsetih ur trohneti. S presenetljivo naglico se trohnoha širi od bilke do bilke. Ta bakterije so na živem žitnem polju razmnožijo v dvanajstih urah v milijarde. Ni samo mogoče, ampak gotovo je, da lahko dvajset van Heerdenovih agentov uniči v enem tednu vso žetev Združenih držav.«
»Toda zakaj naj bi to storil? Nemeč je, kot pravite - in Nemci se ne ukvarjajo z nevarnostmi, če ne vidijo srečnega konca.«
»Na koncu te nevarnosti so deleži - deleži v vrednosti nešteti milijonov,« je dejal Beale še bolj resno; »in povem vam lahko še nekaj: do večraj je van Heerden delal s privatnimi sredstvi in brez pomoči svoje vlade, danes pa ne več. Sedaj obstaja velika družba, ki ga finansira, njen glavni delničar pa je nemška vlada. Porabil je že tisoče; denarja, ki si ga je izposodil, in denarja, ki ga je ukradel. Mimogrede še to, da je odvedel dedinjo Johna Millinborna samo zato, da si zagotovi njen denar in jo prisilil k poroki.«
Komisar je grizel konec svoje cigare.
»Vse to je državna zadeva in moram se porazgovoriti z notranjim ministrstvom. Vi pravite, da zunanje ministrstvo verjame vaši zgodbi - seveda vam tudi jaz verjamem.« je hitro pristavil, »pa čeprav zveni vse skupaj zelo divje in neverjetno. Prosim, počakajte me tukaj.«
Vzel je svoj klohub in zapustil sobo.
Beale in višji inšpektor sta premišljevala o ogromnih vsotah, ki bi jih ta genialna zarota prinesla zarotnikom. Čez kratek čas se je komisar vrnil.
»Pravkar sem telefonično govoril z državnim podtajnikom proti van Heerdenu bomo postopali na podlagi dokaznega materiala, ki ga bomo našli v tovarni. Vi, McNorton, bosta prevzela to zadevo. Kaj že imate dovoljenje za preiskavo? Dobro!»

Zeleniški drsalni klub Ljubljana pripravil danes popoldne ob 16. na svoji ledeni ploskvi (stadion) za vse ljubitelje drsanja zanimivo prireditev - karneval na ledeni ploskvi bodo vsi priznani drsalci in drsalke tega kluba. Program bo pester in kratak. Videli boste lahko vse lepote umetnega drsanja v zabavni obliki. Posebno šolska mladina bo imela tokrat res prjetno popoldne. Tisti, ki ne bodo vzdržali dolgo na zmrzljivi vodi, bodo lahko nadaljevali s programom v zakurjenih prostorskih stadionih. Vstopnina 50 denarjev za otroke 10 denarjev (maske brezplačno). - Vabljani tudi nedsralci!